

KÄRSÄMÄEN KUNTA

TALOUSARVIO 2025 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2027

Kunnanjohtaja 28.11.2024

Kunnanhallitus 02.12.2024

Valtuusto 11.12.2024

Sisälllys

Talousarvion yleiset perusteet	3
Kärsämäen kuntastrategia	7
Kärsämäki-konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot	9
Kärsämäen kuntakonserni	11
Kärsämäen Vesihuolto Oy	13
Kärsämäen Asunnot Oy	13
Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy	14
TULOSLASKELMA vuodelle 2025	15
Tuloslaskelma TA 2025, TS 2026-2027	16
Verotulojen arvioitu kehitys 2018-2027	17
Valtionosuudet 2018- 2027	17
RAHOITUSLASKELMA vuodelle 2025	18
Lainat 2018-2027	19
KÄYTTÖTALOUSOSA	20
Keskusvaalilautakunta	21
Tarkastuslautakunta	21
Kunnanhallitus	22
Opetustoimen lautakunta	29
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	35
Tekninen lautakunta	40
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	46
Väestö	53
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	55

Talousarvion yleiset perusteet

Taloussuunnitelma käsittää vuodet 2025–2027 Vuosi 2025 on talousarviovuosi ja sisältäen:

- tuloslaskelmaosan
- rahoitusosan
- käyttötalousosan
- investointiosan

Talouden suhdannenäkymät:

Valtionvarainministeriön syksyn taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden taantumun pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta.

Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja ennustejakson alussa, kun taas työllisyystoimet kasvattavat työn tarjontaa läpi ennustejakson. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 3,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Vuonna 2025 alijäämä on 3,2 prosenttia ja vuonna 2028 2,1 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallis- ja hallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 80 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 86 prosenttiin vuonna 2028. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 2 % suhteessa BKT:hen

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6–0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Valtionvarainministeriön mukaan valtion talousarvioesitys sisältää lukuisia kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä, joista useimpien nettovaikutus kuntatalouteen on valtion julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan lähellä neutraalia tai hieman vahvistava. Tilanne näyttää kunnissa kuitenkin toisenlaiselta. TE-uu- distuksen yhteydessä kuntien valtionosuusjärjestelmää päivitetään vuoden 2025 alusta ja valtionosuuksia nostetaan valtiolta kunnille siirrettävien palveluiden rahoittamiseksi. Valtionosuusrahoitus ei kuitenkaan kokonaisuutena kasva lisääntyvien kustannusten

Kunnanhallitus antoi ohjeistuksensa talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi 26.8.2024, §125.

Kunnan vuosikate vuodelle 2025 on 846 395 euroa. Vuosikatteen tulisi kattaa vähintään korvausinvestoinnit ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Korvausinvestointien tasona pidetään vuosittaisten poistojen määrää. Poistot ovat -790 030 euroa. Vuosikatetta jää korvausinvestointeihin ja lainan lyhennyksiin vuoden 2025 talousarviossa, tilikauden tulos on 56 365 euroa.

Talousarvion mukainen tilikauden 2025 ylijäämä on 98 635 euroa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa oli kertynyttä ylijäämää 10 714 301 euroa ja myös vuoden 2024 tilinpäätöksen arvioidaan muodostuvan ylijäämäiseksi.

Kunnan tuloveroprosentiksi on vahvistettu 9,5 %. Verotulojen kertymä on ennakoitu Kuntaliiton laskelmien mukaan.

Kiinteistöveroprosentit on vahvistettu seuraavasti:

Yleinen kiinteistövero rakennukset	1,03
Yleinen kiinteistövero maapohja	1,30
Vakituiset asunnot	0,75
Muu asuinrakennukset	1,50
Voimalaitos	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00
Rakentamattomat tontit	3,00

Kiinteistöverojen tuotoksi on laskettu 860 000 euroa ja yhteisöveron määräksi on arvioitu 588 000 euroa.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 4 918 000 euroa. Luku perustuu Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton lokakuussa 2024 julkaistuihin laskelmiin.

Talousarviolainoja lyhennetään 2 738 580 eurolla ja uutta lainaa on varauduttu ottamaan 2 125 000 euroa. Vuoden 2025 talousarviossa lainakanta pienenee 613 580 eurolla. Vuonna 2025 erääntyy tilikaudella 2015 nostettu 2 miljoonan euron suuruisen kertalyhenteinen talousarviolaina, joka tulee jälleenrahoittaa.

Rahoitustuotoissa sijoitusvarallisuuden myyntivoittoja on arvioitu kertyvän 250 000 euroa.

Rahoituskuluissa on varauduttu korkokannan arvioituun kehitykseen.

Toimintatuotot vuodelle 2025 ovat yhteensä 2 528 050 euroa sisältäen sekä sisäiset että ulkoiset erät. Toimintatuotot jakautuvat seuraavasti:

myyntituotot	433 290 euroa
maksutuotot	12 200 euroa
tuet ja avustukset	103 470 euroa
vuokratuotot	1 939 340 euroa
muut toimintatuotot	39 750 euroa

Toimintakulut vuodelle 2025 sisältäen sekä sisäiset että ulkoiset erät ovat yhteensä -11 626 155 euroa ja-
kautuen seuraavasti:

henkilöstökulut	-5 559 717 euroa
palvelujen ostot	-3 215 358 euroa
aineet, tarvikk. ja tavarat	-942 050 euroa
avustukset	-422 360 euroa
vuokratulut	-1 395 180 euroa
muut toimintakulut	-91 490 euroa

Toimintakate on -9 098 105 euroa

Investointisuunnitelma vuosille **2025-2027**:

	Netto
vuosi 2025	232 400 euroa
vuosi 2026	100 000 euroa
vuosi 2027	230 000 euroa

Alla on luettelo investointien jakautumisesta vuonna 2025 valtuuston sitovuustasolla:

Hallintotoimi	57 400 euroa
Sivistystoimi	15 000 euroa
Tekninen toimi	130 000 euroa

Investoinnit hankkeittain on esitetty sivulta 48 alkaen.

1. Talousarvion sitovuus

Tuloslaskelmaosa sisältää käyttötalouden toimintakatteen, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja –kulut. Näiden erien yhteissumma osoittaa vuosikatteen, jonka jälkeen vähennetään käyttöomaisuuden poistot, ja saadaan tilikauden tulos. Satunnaiset erät, rahastojen ja varausten muutosten jälkeen nähdään tilikauden yli- tai alijäämä.

Valtuusto päättää tuloksen käsittelystä hyväksyessään tilinpäätöksen.

Rahoitusosassa valtuusto hyväksyy antolainojen lisäyksen ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, mitkä ovat määrärahoihin verrattavia eriä sekä antolainojen vähennyksen ja pitkäaikaisten lainojen lisäyksen, mitkä ovat tuloarvioihin verrattavia eriä.

Käyttötalousoosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot nettona sekä asettaa toiminnalliset tavoitteet toimielimittäin. Käyttötalousoosan tulosityksiköt sitovuustasoittain ja tilivelvolliset ovat liitteenä s. 55. Määrärahat ja toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia, mutta mittaristo on ohjeellinen.

Lautakunnat/toimielimet jakavat niille myönnetyt määrärahat pienempiin tehtäväkokonaisuuksiin ja jakavat määrärahat vastuualueille. Lautakunta voi antaa tavoitteita ja mahdollisesti erilaisia rajoituksia.

Investointiosan määrärahat myönnetään toimielimittäin. Investointiosan tulot kohdistetaan hankkeen menojen vähennykseksi.

Talousarvion katteet osoittavat kunnan taloudellisesta tuloksesta seuraavaa:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos ja ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikatteen pitäisi olla niin suuri, että sillä voidaan kattaa myös pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen menojen ja tulojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

2. Lainanottovaltuudet

Kunnanhallituksella on oikeus:

- a) Ottaa talousarviossa otettavaksi hyväksyty lainamäärä
Päätös voi koskea:
 - lainan ennenaikaista takaisinmaksua sekä lainaehtojen muuttamista
 - talousarviolainaa, jonka laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 20 vuotta
- b) Tehdä koron- sekä valuutanvaihtosopimuksia sekä sopimuksia muuttuvakorkoisten lainojen enimmäis- ja vähimmäiskoroista.
- c) Tehdä koronsuojaamissopimuksia

Kunnansihteerillä on oikeus:

Ottaa tilapäislainoja ja rahamarkkinatodistuksia, joita saa ottaa enintään valtuuston hyväksymään määrään.

3. Laskujen hyväksyjät

Päävastuualueella on vuosittain tai valtuustokausittain määrättävät laskujen hyväksyjät ja heille varahenkilöt. Laskun vastaanottajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Laskujen hyväksyminen tapahtuu sähköisessä laskujenkierrätysjärjestelmässä. Hyväksyjä vastaa, että lasku on kaikilta osin oikea ja että laskutettu tavara/ palvelu on saatu sovitulla hinnalla, sekä siitä, että laskussa on oikeat tiliöinnit ja menon suorittamiseen on määräraha.

Mikäli laskusta ei käy selvästi ilmi arvonlisäveron verokanta ja veron määrä, on pyydettävä uusi lasku. Verokanta tulee näkyä, vaikka se olisi 0%.

Laskujen käsittelijöiden on huomioitava myös ennakonperintälain määräykset.

Toimielimen on järjestettävä toiminta niin, että annetut määrärahat riittävät. Uutta toimintaa ei saa aloittaa ilman kunnanhallituksen hyväksymistä.

4. Talousarvion seuranta

Määrärahojen riittävyttä tulee seurata kuukausittain. Päävastuutasoinen talousarvion toteutuminen tulee esittää kunnanhallitukselle kuukausittain ja laajempi osavuosikatsaus talouden ja toiminnan toteutumisesta tuodaan tiedoksi valtuustolle kesäkuun lopun puolivuotistilanteesta. Joulukuun raportti vastaa toimintaker-
tomusta, mikä liitetään tilinpäätökseen. Toimintakertomuksen raportoinnissa käytetään pohjana talousarvion toiminta- ja tavoiteosaa. Raporteissa on esitettävä myös vuoden lopun ennuste, minkä on oltava mahdollisimman oikea. Jos määrärahojen riittävyys näyttää epävarmalta on oltava vahvat perustelut miksi määrärahat eivät riitä.

5. Talousarvion tekstiosa

Päävastuualueen sisältämät vastualueet luetteloituna, toimielin, ja kuntastrategian mukaiset tavoitteet sekä palvelutuotannon periaatteet.

Vastuualueittain toiminnan kuvaus, tavoitteet ja toimenpiteet talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella sekä mittarit. Mittareissa voi olla suoritettavuuksia, tehokkuutta ja taloudellisuutta kuvaavia mittareita sekä toiminnan laajuutta ja voimavaroja osoittavia lukuja. Mittarit eivät ole valtuustoon nähden sitovia, ellei sitovuudesta erikseen päätetä.

Suoritettavuuksien toteutumista tulee kuitenkin seurata ja liittää tiedot mm. toimintakertomukseen, jossa mittareiden tiedot kuvaavat kyseisen vuoden lopun tilannetta.

Kärsämäen kuntastrategia

Kärsämäen valtuuston hyväksymä kuntastrategia ulottuu strategiakaudelle 2024-2027. Strategian vision mukiaan Kärsämäki on menestyvä ja positiivisesti tunnettu mahdollisuuksia salliva viihtyisä maaseutupaikkakunta, jonka missiona on turvata asukkailleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakunnan elinvoimaa. Kuntastrategian tavoitteet ohjaavat toimintojen suunnittelua ja talousarvion määrärahojen kohdentamista

Strategian arvioinnin mittaristo - valtuustotaso

Mittari	Tietolähde	Arvioinnin tiheys
Asukastyytyväisyys	kuntalaiskysely	joka 2. vuosi
Yritystyytyväisyys	Suomen yrittäjien kuntabarometri Seudullisen kehittämissyhtiön raportointi	joka 2. vuosi vuosittain
Työtyytyväisyys	Työhyvinvointikysely (Keva)	joka 2. vuosi
Työpaikkaomavaraisuus	Tilastokeskus	vuosittain
Positiivinen näkyvyys mediassa	Oma mediaseuranta, Some-postausten lukumäärä ja katselu/tykkäykset	vuosittain
Rohkeiden ideoiden määrä	Oma seuranta ideoista ja niiden toteutuksesta	vuosittain
Asukasmäärä (Asukasmäärän kehitys, nettomuutto)	Tilastokeskus	vuosittain
Uuden kunnan tasapainoinen talous (vuosikate = suunnitelmapoistot, kriisikuntakriteerit)	Oma tilinpäätös, Valtioneuvosto julkaisu	vuosittain

Kärsämäen kuntakonsernin arvot

ARVOT

- Rohkeasti omanlainen
- Positiivinen asenne
- Yhteisöllisyyden voima
- Joustava ja ketterä
- Tekemisen meininki
- Yhdenvertainen

Strategian toteuttamissuunnitelma

keskitämme toimenpiteet strategiakauden alussa seuraaviin teemoihin:

- 1. Perheiden palveluiden kehittäminen** -> varhaiskasvatus, peruskoulu ja lukio sekä harrastusmahdollisuudet pidetään hyvällä tasolla sekä työperäisen maahanmuuton kumppanuudet yritysten kanssa, investoidaan mahdollisuuksien mukaan asuntoihin ja asumisratkaisuihin
- 2. Terve talous pitkäjänteisesti** -> ryhmäkoot pidetään kohtuullisena ja henkilöstön määrä sopeutetaan oppilasmäärien alentuessa, jatketaan tehokkaalla ja kompaktilla organisaatiolla ja henkilöstöllä, tiukka talouskuri yli valtuustokausien
- 3. Maatalous** -> esimerkiksi valmius investoida vuokrattavaan kaasuputkistoon erillisen selvityksen perusteella
- 4. Aktiivisen elinvoima- ja elinkeinopolitiikan jatkaminen**
- 5. Asumisen kehittäminen kaikenikäisille** – Asumisen uudet tuulet- hanke
- 6. Tieasiat** -> Nelostien uuden linjauksen huomioiminen kaavoituksessa ja maankäytössä, yhteistyö tuulivoimatoimijoiden kanssa alemman asteen tieverkon kehittämisessä, kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen jotta liikenneturvallisuutta voidaan parantaa
- 7. Kyläneuvoston perustaminen, sen toiminnan käynnistäminen ja resurssointi**
- 8. Energiasiiirtymän hyödyntäminen** -> tuulivoimakaavoitus ja tuulivoiman luvittaminen joustavasti ja nopeasti yhteistyössä maanomistajien kanssa
- 9. Markkinoinnin ja viestinnän parantaminen monikanavaisesti;** some- ja digimarkkinoinnin tehostaminen, Kaikukuntatiedotteen kehittäminen.

Kuntastrategian kärkihankkeet 2024-2027

1 KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE

- Maaseutuelämän ylistys
- Kuntamielikuvan kehittäminen
- Positiivisten tarinoiden virta
- Some- ja medianäkyvyys
- Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet

2 PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA

- Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu
- Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta
- Positiiviset kohtaamiset
- Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori
- Vahvistamme ennakoivasti hyvinvointia

3 LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN

- Asumisen kokonaispalvelut
- Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus
- Vuokra-asumisen kehittäminen
- Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen
- Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen

4 KESKIPISTE PUOLIMATKASSA

- Keskustaympäristön kehittäminen
- Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen
- Sijainnista riippumaton työ ja palvelut
- Kylien mahdollisuudet tienkäyttäjille
- Ohitustien rakentamisen ennakointi: kaavat, liiketilat, liikennevirtaa hyödyntävät palvelut

5 KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ

- Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena
- Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen
- Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa
- Paanutontun tarinat

6 PUHDAS SIIRTYMÄ

- Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit
- Vastuullisuussuunnitelma
- Kestävä kehitys, luontoarvot ilmastonmuutoksen torjunta, energiaratkaisut
- Puhdas siirtymä parantaa alemman asteen tieverkostoa

Kärsämäki-konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Kärsämäen riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Vahinkoriskejä hallitaan vakuuttamisen avulla.

Euroalueella ja erityisesti Saksassa talouden kasvu on ollut heikkoa vielä vuonna 2024, mutta kasvu on kuitenkin jo käynnistynyt, ja vuodesta 2025 alkaen sen odotetaan nopeutuvan. Talouden piristymisen taustalla on inflaation hidastuminen ja korkojen lasku. Geopoliittiset ja -taloudelliset muutokset kytkevät politiikan ja talouden entistä tiiviimmin yhteen. Protektionismi ja pyrkimys strategisten toimialojen vahvistamiseen aiheuttavat jännitteitä myös muutoin samanmielisten maiden välillä.

TE-uudistus siirtää työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun kunnille vuoden 2025 alusta. Tämän lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Toiminnan käynnistysvaiheessa on työllisyyspalveluissa onnistumiseen liittyviä riskejä, lisäksi kunnille palvelujen järjestämiseen myönnettävien valtionosuuksien riittämiseen toiminnasta syntyviin kuluihin liittyy merkittävää epävarmuutta.

Hyvä johtaminen ja hallinto edellyttävät luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolien, tehtävien ja vastuujakojen selkeää ymmärtämistä. Kärsämäen kunnan strategian mukaisesti prosessimme ovat sujuvia ja palvelemme ketterästi. Tämän toimintakulttuurin ylläpito ja kehittäminen vaatii jatkuvia toimenpiteitä myös valtuustokauden vaihtuessa 2025.

Verorahoituksen puolittuminen hyvinvointialueuudistuksen takia haastaa edelleen kunnan taloudellista liikkumavaraa. Kokonaisuutena valtionosuuksien väheneminen uudistuksen myötä ja toisaalta valmisteilla oleva kuntien rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistus (voimaantulo siirtynyt 1.1.2027) merkitsevät suurta epävarmuutta talouden pidemmän aikavälin suunnittelulle.

Kunnan antamien takausten jäljellä olevan pääoman määrä 31.12.2023 oli 10,95 milj. euroa. Kärsämäen kunnan lainakanta 31.12.2023 oli 9 743 637 euroa, lainasalkkuun sisältyy korkoriski 2/3 lainoista ollen sidottuna lyhyisiin korkoihin, jolloin ne ovat alttiina markkinakorkojen vaihteluille. Noin kolmannes kunnan lainasalkusta on sidottuna pitkään 10 v. korkoon. Korkotason nousu on vaikuttanut myös merkittävästi kunnan ja tytäryhtiöiden lainojen korkomenoihin. Korkoriskiä voidaan hallita hyödyntämällä kiinteäkorkoisia lainoja sekä korkosuojauksia. Myönnettäviin takauksiin ja antolainoihin vaaditaan riittävät vastavakuudet kuntalain linjauksen mukaisesti ja riskin minimoimiseksi.

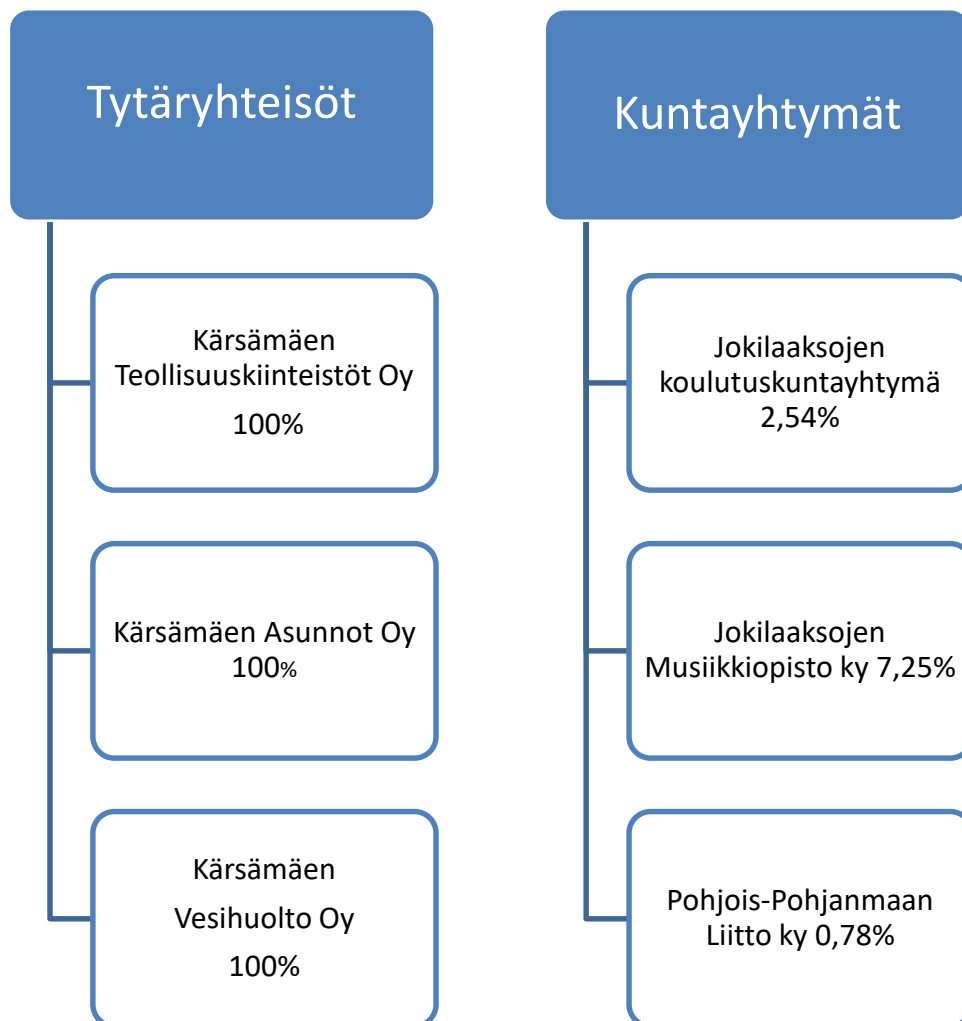
Toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat palvelun kysynnän muutokset mm. opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa sekä 1.1.2023 aloittaneen hyvinvointialueen ja kunnan tehtävien suhde. Uudet toimintamallit Pohteen ja kunnan välillä etsivät yhä osittain muotoaan. Pohteen tulevaisuuden palveluverkkoon liittyy riskejä mm. kunnan hyvinvointialueelle vuokraamien sote-pela-tilojen osalta lakisääteisen siirtymäajan jälkeen. Palveluverkon mahdollinen karsiminen ja keskittäminen vaikuttaa osaltaan myös elinvoimaan alueella.

Pääministeri Orpon hallitus valmistelee muutoksia sidosyksiköitä koskevaan sääntelyyn. Hallitusohjelmassa esitetyt kirjaukset tarkoittaisivat toteutuessaan merkittäviä muutoksia kuntakonsernien omistusrakenteisiin ja palveluiden järjestämisen mekanismeihin. Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) laatiman selvityksen perusteella hallitusohjelmassa esitetyn 10 prosentin vähimmäisomistusosuuden seuraukset kohdistuisivat erityisesti pieniin ja keskiuuriin kuntiin sekä hyvinvointialueisiin. Näiden palveluiden tuottamiskustannukset nousisivat.

Kuntakonsernin palvelutoiminnan sujuvuus ja jatkuvuus ovat riippuvaisia digitaalisen turvallisuuden ja kriittisten ICT-palveluiden toiminnasta. Tietoturvaan, kyberturvaan, toiminnan jatkuvuuteen ja varautumiseen kiinnitetään erityistä huomiota toimintaympäristön kehittämisessä. ICT-palveluissa kunta toimii palveluiden järjestäjänä, kumppaneiden vastatessa palvelutuotannosta. Kärsämäen kunta osallistuu tietoturva- tietosuoja sekä tiedonhallintapalvelujen kehittämiseen alueellisilla yhteistyöfoorumeilla. Monitoimittajaympäristössä korostuu palvelukokonaisuuksien ja kumppaneiden hallinta sekä kumppaneiden kyvykkyys varautua toimintaympäristön tapahtumiin.

Kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä vuonna 2023 oli 46,3 vuotta. Eläköityvien määrä ajalla 2024-2033 on 35 henkilöä, eli noin 40 % kunnan vakituisesta henkilöstöstä. Henkilöstön rekrytoinnista ja palkkauksesta päätetään kunnan hallintosäännön mukaisella tavalla. Johtoryhmän viranhaltijoiden sijaisuudet on määritetty hallintosäännössä. Palkkauksesta päätettäessä otetaan huomioon alan virka- ja työehtosopimuksen määräykset ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamat ohjeet. Apuna rekrytoinneissa käytetään Kunta-rekry- rekrytointipalvelua. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit on tunnistettu ja näitä pyritään välttämään kehittämällä henkilöstön hyvinvointia ja työnantajakuva.

Kärsämäen kuntakonserni

Kuntakonsernin lähivuosien merkittävimmät uusinvestoinnit kohdistuvat elinkeinoelämän kehittymisen mahdollistaviin ja tarpeenmukaista asuntorakentamista lisääviin investointeihin. Investoinnit kohdistetaan kunnan kuntastrategiaa toteuttaviin elinvoimaa lisääviin hankkeisiin.

Tytäryhtiöiden johtamisessa ja toiminnassa tulee huomioida koko kuntakonsernin strategisten tavoitteiden toteuttaminen. Kuntakonsernin toimintaa ohjaa valtuuston vuonna 2023 päivittämä konserniohje.

Pitkällä aikavälillä kuntakonsernin lainamäärä pyritään pienentämään kohdistamalla välttämättömät investoinnit veroja ja muita kunnan tuloja tuottaviin kohteisiin.

Toimintaa tulee tehostaa, vuokrattavien tilojen käyttöaste tulee saada nousemaan mm. purkamalla ja myymällä matalan käyttöasteen rakennus- ja asuntokantaa. Samalla kuntakonsernin kiinteistöjen korjausvelkaa tulee pienentää. Perittävien vuokrien ja maksujen taso tulee myös tytäryhtiöissä tarkistaa vastaamaan nousuvia kustannuksia.

Kunta voi antaa tyttärien investointeihin takauksia, mutta pienet investoinnit yhtiöiden tulee toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä. Kunta myöntää pääomarahoitusta tyttärille. Vuoden 2025 aikana kunta varautuu elinkeino- ja elinvoimapolitiittisten investointien rahoitukseen.

Kunta voi lainata tytäryhtiöille käyttöpääoman kattamiseksi lainaa tarpeen mukaan enintään 300 000 euroa yhteensä. Kunta voi tehdä sijoituksia tytäryhtiöiden investointihankkeisiin kunnanhallituksen hallinnoimasta kehittämisrahastosta.

Tytäryhtiöiden toimintakatsaukset annetaan kunnanhallitukselle osavuosikatsausten yhteydessä, raportointia kehitetään edelleen tarkoituksenmukaiseksi. Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan kuntalain määräykset sekä Kuntaliiton antamat ohjeet yhtiöiden hallituksen jäsenten osaamisesta ja koulutuksesta. Osalla jäsenistä tulee olla yhtiön toimialan mukaista koulutusta tai osaamista.

Vuonna 2025 toteutetaan hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-toimitilojen yhtiöittäminen. Siirtymäkauden jälkeen kuntien on yhtiöitettävä omistamansa hyvinvointialueille vuokrattavat sote-toimitilat.

Kunnan tytäryhtiöitä ovat Kärsämäen Vesihuolto Oy, Kärsämäen Asunnot Oy ja Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy.

Kärsämäen Vesihuolto Oy hoitaa ja ylläpitää vedenhankintaa- ja viemäriulaitosta sekä turvaa vedenhankinnan – ja jakelun. Yhtiö rahoittaa toimintansa käyttö- ja liittymämaksuilla ja on taloudellisesti itsenäinen.

Kärsämäen Asunnot Oy huolehtii kunnan vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita asuintalo-kiinteistöjä, osakehuoneistoja ja muita tiloja sekä vuokraoikeuksia ja vuokrata niitä asumis- tarkoitukseen Kärsämäellä. Yhtiön tulee toimia saaduilla vuokratuloilla ja on taloudellisesti itsenäinen.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n tehtävänä on rakentaa ja vuokrata toimitiloja. Yhtiö rahoittaa toimintansa saaduilla vuokra- tai vastiketuloilla.

Kärsämäen Vesihuolto Oy

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja

Toiminta:

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisenä yhtiönä hoitaa ja ylläpitää vedenhankintaa ja viemärlaitosta. Toiminta on asiakas- ja palvelulähtöistä ja asiakkaiden tarpeiden seuraaminen on jatkuvaa. Liikelaitoksen toiminnan rahoitus perustuu veden toimittamisesta ja jäteveden vastaanotosta perittäviin taksoihin sekä veden- ja jäteveden perusmaksuihin.

Yhtiön kannattavuutta on onnistuttu nostamaan taksoihin tehdyillä tarkistuksilla sekä henkilöstö järjestelyillä. Vesihuollon investointiohjelma pyritään sopeuttamaan talouden kantokyvyn mukaan.

Tavoitteet 2025:

Jätevesien poisjohtaminen ja puhdistaminen lupaehdot reilusti täyttäen. Talouden tasapainon seuraaminen ja tarvittaessa korjaavien toimien käyttöönotto. Vedenhankinnan ja -jakelun turvaaminen joka hetki ympäristön kannalta kestäväällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin.

Riskien ja häiriötilanteiden tunnistaminen ja niihin varautuminen sekä huoltovarmuuden varmistaminen.

Toimenpiteet ja investoinnit 2025:

Koneiden ja laitteiden ajan tasalla pitäminen sekä vesi- ja viemäriverkoston tarvittavat pienimuotoiset kunnostukset. Investoinnit kohdennetaan alavesisäiliön logiikan uudistamiseen, säiliön kunto tarkistetaan vuoden aikana, samassa yhteydessä vanhentunut logiikka uusitaan ja päivitetään. Investoinnin kustannus on noin 65 000 €.

Kärsämäen Asunnot Oy

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja

Tavoitteet ja riskit:

Käyttöaste on onnistuttu nostamaan aikaisemmista vuosista.

Yhtiön suurin riski on käyttöasteen pienentyminen ja siitä aiheutuva rahoitusvaje

Käyttöastetta rasittaa asuntojen remontoinnista aiheutuva tyhjäkäyttö.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2025:

- Asuntokannan kehittäminen mahdollisuuksien mukaan uudisrakentamisella sekä tarkoituksenmukaisilla remonteilla.
- Yhtiön korjausvelan hallinta.
- Käyttöasteen nostaminen tavoitetasolle
- Vuokraustoiminnan ja asumisen kehittäminen asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.
- Markkinoinnin kohdentaminen nykyaikaisiin väyliin

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja

Yhtiöllä on hallittavana ja vuokrattavana tiloja yhteensä noin 9200m². Vuokrasopimuksista lunastusvuokrasopimuksia on noin 20%. Tilojen keski-ikä on matala.

Käyttöaste on onnistuttu nostamaan 100%:iin ja yhtiön taloutta on saatu vakautettua.

Tavoitteet:

- Yhtiön taloudellisen tilan vakauden säilyttäminen
- Käyttöasteen ylläpito nykyisellä tasolla, jolla turvataan yhtiön maksuvalmius
- Nykyisiä vuokrasopimuksia pyritään muuttamaan lunastusvuokrasopimuksiksi, joilla saadaan pysyvyyttä.
- Toimintaa pyritään kehittämään ja uudistamaan jatkuvasti, jotta pystymme tarjoamaan asiakkaillemme heidän tarpeitaan vastaavaa palvelua.
- Toiminnassa huomioidaan kaikkien toimialojen tilatarpeet ja panostetaan joustavasti toimivaan ketjuun ideasta/ toimivan yrityksen tilatarpeesta aina solmittavaan vuokrasopimukseen.

Riskit: Yhtiön suurin riski on käyttöasteen pienentyminen ja siitä aiheutuva rahoitusvaje

TULOSLASKELMA vuodelle 2025

Toimintatulot 2 528 050 euroa = käyttötalouden tulot yhteensä

Toimintamenot -11 626 155 euroa = käyttötalouden menot yhteensä

TOIMINTAKATE -9 098 105 euroa = käyttötalous yhteensä nettona

Verotulot 4 996 000 euroa (sisältää kunnallisveroa 9,5 tuloveroprosentin mukaan 3 548 000 euroa, yhteisö-
veroa 588 000 euroa, kiinteistöveroa 860 000 euroa.)

Valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton ennakkolaskelmiin ja ovat yhteensä 4 918 000 euroa.

Rahoitustuotot 335 000 euroa ja rahoituskulut -304 500 euroa, sisältäen sijoitusten myyntivoittoja 250 000 euroa ja lainojen korkokuluja -250 000 euroa.

VUOSIKATE osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 846 395 euroa, eli tulorahoitus riittää kattamaan normaalin toiminnan sekä suunnitelmanmukaiset poistot 790 030 euroa. Talousarviovuoden 2025 osalta kysymyksessä on tasapainossa oleva talous (mikäli toteutuma on talousarvion mukainen).

Ylijäämäinen tai vahvistuva talous on kysymyksessä, kun vuosikate vähennettynä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksillä ja korvausinvestoinneilla on > 0.

Tasapainossa oleva talous on silloin kun vuosikate = suunnitelmapoistot (=korvausinvestoinnit).

Heikkenevä talous, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen.

Kriisitalous, kun vuosikatekin on negatiivinen eli tulorahoitus ei riitä edes varsinaisen toiminnan pyörittämiseen.

Poistot ja arvonalentumiset sisältävät käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot.

Tilikauden tulos on 56 365 euroa. Valtuusto tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä päättää tilikauden tuloksen osalta, miten se käytetään (positiivinen tulos) tai miten se katetaan (negatiivinen tulos).

Rahastojen ja varausten muutos sisältää kertyneen poistoerovarauksen purkua 42 270 euroa
Investointivarausten purkua ei ole kirjattu kerralla tuloksi vaan siitä on muodostettu poistoerovaraus ja poistoerovarausta puretaan vuosittain.

Tilikauden ylijäämä on 98 635 euroa, joka kirjataan tilinpäätöksessä taseen omaa pääomaa lisäävänä eränä.

Tuloslaskelma TA 2025, TS 2026-2027

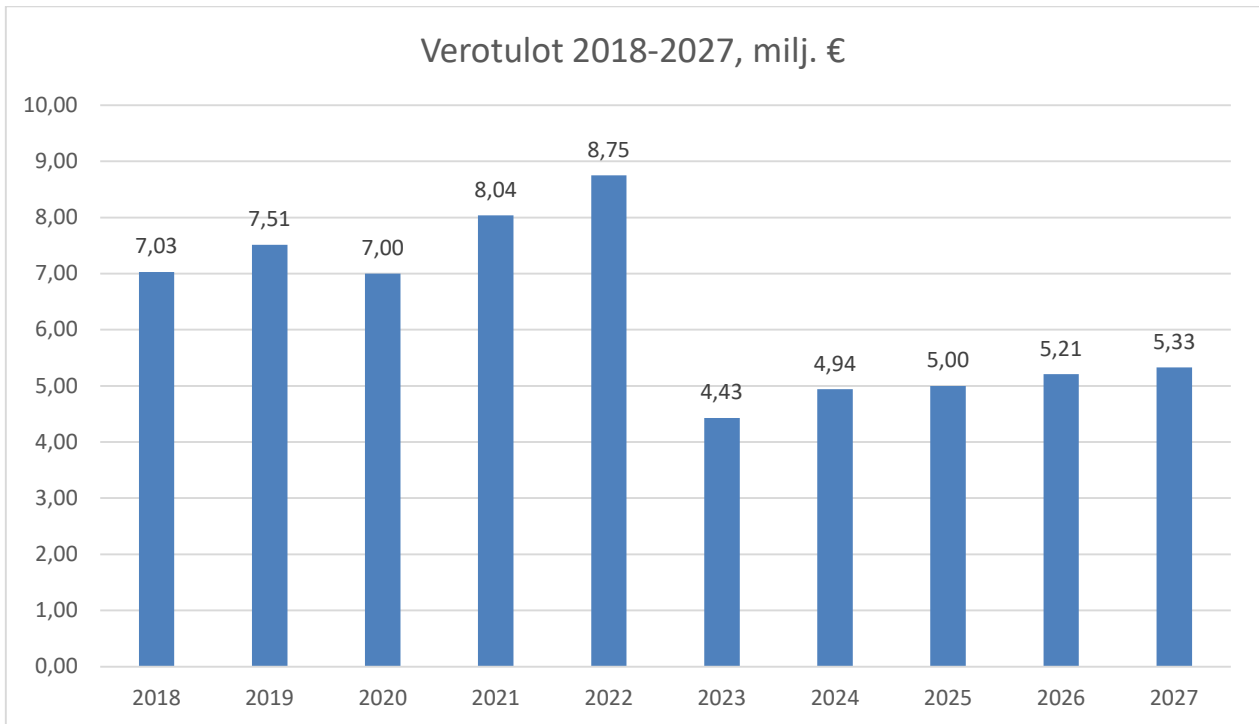
Talousarvio

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	TA esitys 2025	TS 2026	TS 2027	TA muutosprosentti
Myyntituotot	393 606	404 420	433 290	369 970	365 970	7 %
Maksutuotot	46 459	10 100	12 200	12 200	12 200	21 %
Tuet ja avustukset	277 618	158 406	103 470	100 170	104 710	-35 %
Muut toimintatuotot	2 032 561	2 011 963	1 979 090	1 260 320	1 260 320	-2 %
TOIMINTATUOTOT	2 750 244	2 584 889	2 528 050	1 742 660	1 743 200	-2 %
Henkilöstökulut	-5 488 519	-5 426 286	-5 559 717	-5 585 124	-5 754 781	2 %
Palvelujen ostot	-2 745 696	-3 029 655	-3 215 358	-3 103 608	-3 105 978	6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 043 731	-994 780	-942 050	-782 580	-782 960	-5 %
Avustukset	-324 529	-377 380	-422 360	-422 960	-422 960	12 %
Muut toimintakulut	-1 620 351	-1 568 543	-1 486 670	-1 441 430	-1 442 180	-5 %
TOIMINTAKULUT	-11 222 827	-11 396 644	-11 626 155	-11 335 702	-11 508 859	2 %
TOIMINTAKATE	-8 472 583	-8 811 755	-9 098 105	-9 593 042	-9 765 659	3 %
Verotulot	4 431 212	4 940 000	4 996 000	5 212 000	5 328 000	1 %
Valtionosuudet	5 153 305	4 692 000	4 918 000	4 814 000	4 759 000	5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	324 910	-11 500	30 500	95 500	150 500	-365 %
Korkotuotot	43 748	19 000	32 500	32 500	32 500	71 %
Muut rahoitustuotot	647 635	297 500	302 500	302 500	337 500	2 %
Korkokulut	-249 982	-272 500	-251 000	-191 000	-176 000	-8 %
Muut rahoituskulut	-116 490	-55 500	-53 500	-48 500	-43 500	-4 %
VUOSIKATE	1 436 845	808 745	846 395	528 458	471 841	5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-908 979	-828 610	-790 030	-547 820	-496 650	-5 %
TILIKAUDEN TULOS	527 866	-19 865	56 365	-19 362	-24 809	-384 %
Varausten ja rahastojen muutos	42 271	42 270	42 270	42 270	42 270	0 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	570 137	22 405	98 635	22 908	17 461	340 %

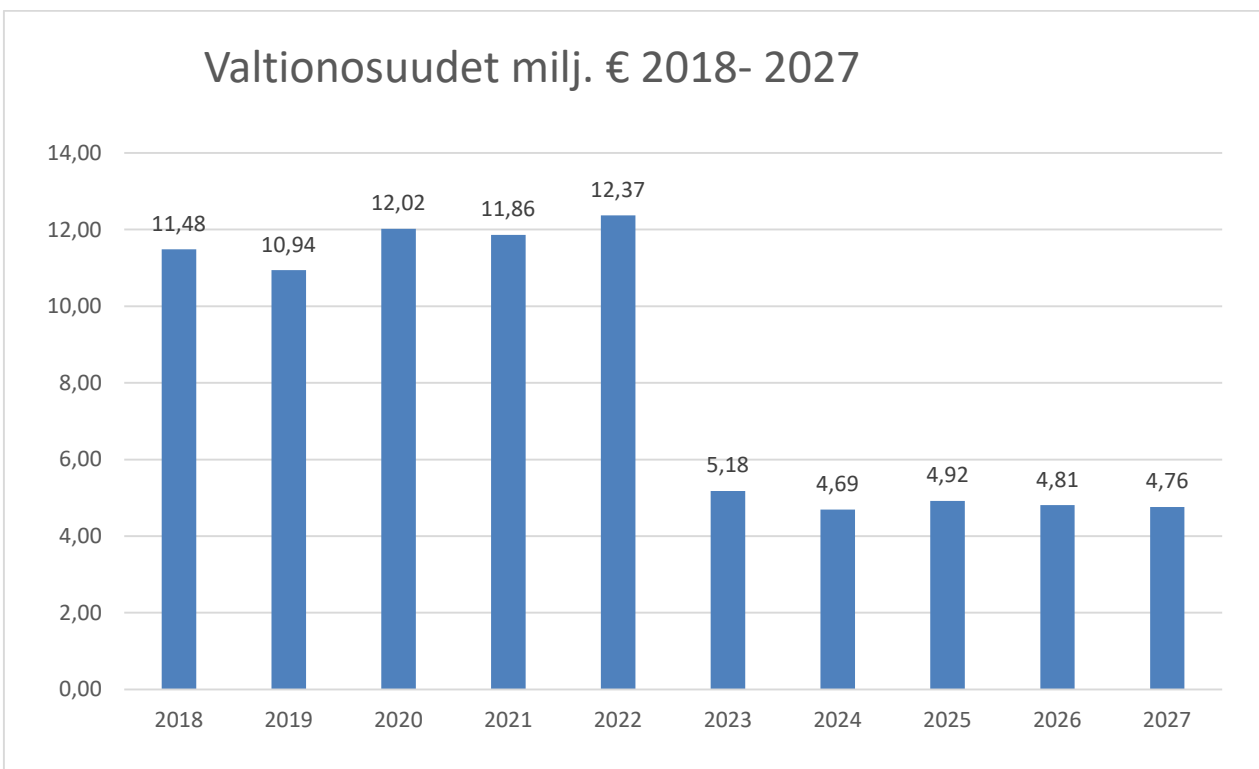
Tavoitteet ja tunnusluvut

	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot / Toimintamenot, %	13,6 %	22,7 %	21,7 %	15,4 %	15,1 %
Vuosikate / Poistot, %	158,1 %	97,6 %	107,1 %	96,5 %	95,0 %
Vuosikate €/asukas	589	330	360	228	205
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10714	10736	10835	10858	10875
Asukasmäärä vuoden lopussa	2441	2450	2350	2320	2300

Verotulojen arvioitu kehitys 2018-2027

Valtionosuudet 2018- 2027

RAHOITUSLASKELMA vuodelle 2025

Vuosikate (siirtyy tuloslaskelmasta) kertoo sen minkä verran tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 846 395 euroa.

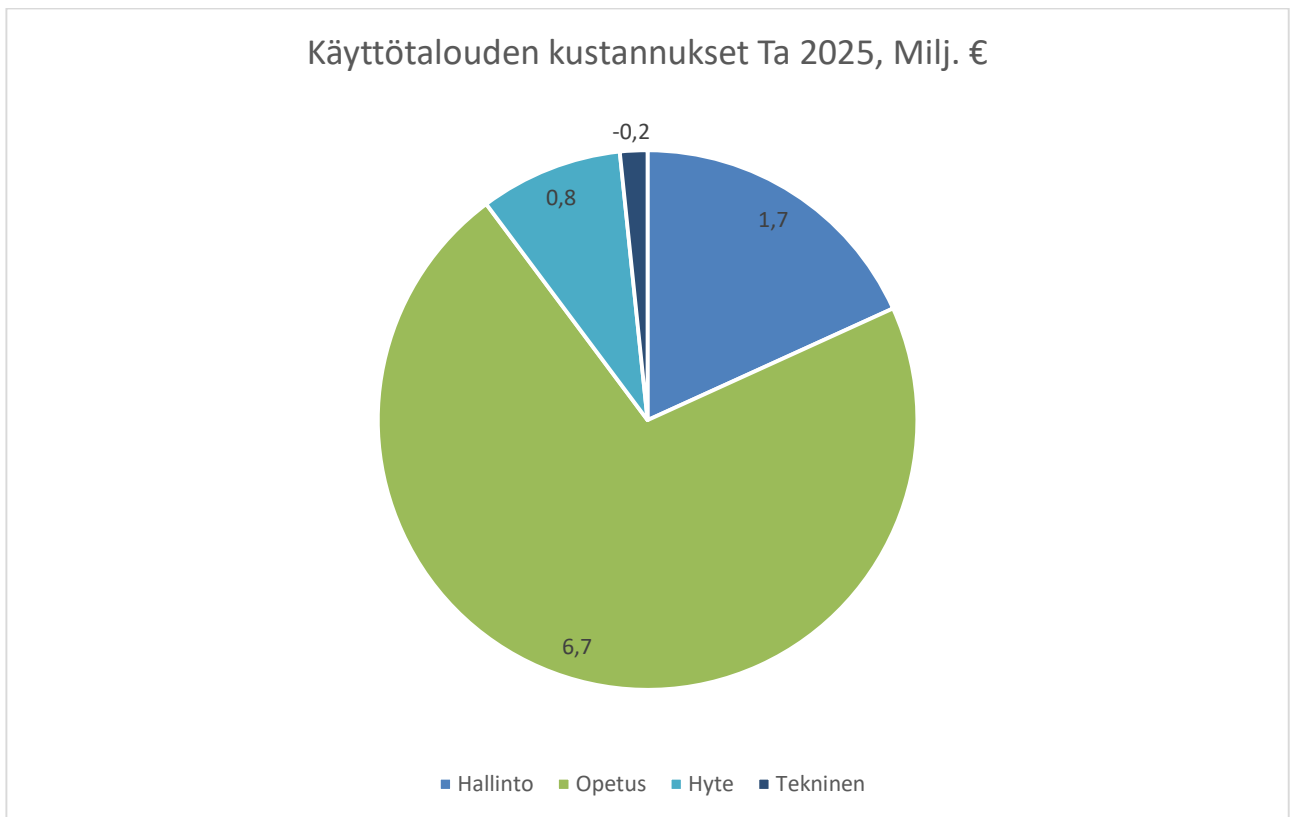
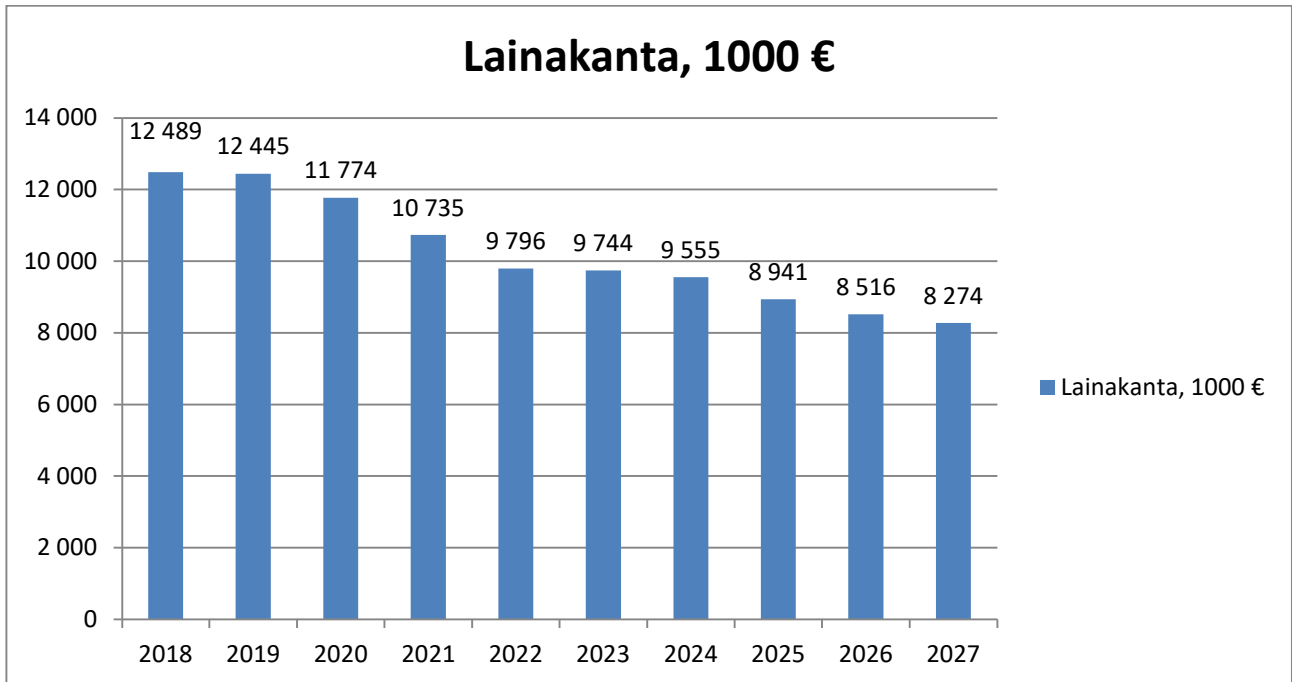
Investoinnit nettona (eli bruttoinvestoinnit vähennettynä rahoitusosuuksilla ja myyntituotoilla) kertoo, paljonko kunta tarvitsee rahaa investointien rahoittamiseen. Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta osoittaa sen minkä verran investoinneista jää lainoituksella katettavaksi (tulorahoituksen ja investointien erotus).

Lainakannan muutokset kertoo sen minkä verran velkaannutaan lisää tai minkä verran lainakanta pienenee talousarviovuoden aikana. Vuoden 2025 talousarviossa lainakanta pienenee 613 580 eurolla. Vanhoja lainoja lyhennetään 2 738 580 eurolla ja uutta lainaa on varauduttu ottamaan 2 125 000 euroa. Vuonna 2025 erääntyy tilikaudella 2015 nostettu 2 miljoonan euron suuruinen kertalyhenteinen talousarviolaina, joka tulee jälleenerahoittaa.

TALOUSARVION RAHOITUSOSA

	Alkuperäinen		TA 2025	TS 2026	TS 2027
	TP 2023	TA 2024			
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 436 845	808 745	846 395	528 458	471 841
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-639 361	-762 000	-343 000	-100 000	-230 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 514	141 400	110 600	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 723	3 900	0	0	0
Toiminta ja investoinnit, netto	828 721	192 045	613 995	428 458	241 841
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0				
Antolainasaamisten vähennykset	14 400				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	550 000	2 125 000	385 000	440 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-738 576	-738 580	-2 738 580	-810 340	-682 060
Lyhytaikaisten lainojen muutos	685 377	0	0	0	0
Saamisten muutos	377 662	0,00	0,00	0,00	0,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 017 184	0,00	0,00	0,00	0,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	150 399	3 465	415	3 118	-219
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	4 723 643	4 128 148	3 381 702	2 608 912	2 350 060

Lainat 2018-2027

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvio käyttötalous

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	TA esitys 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
B11 Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	4 622	9 400	0	0	4 540	0
TOIMINTAKULUT	-12 387	-28 422	-17 723	0	-14 614	0
TOIMINTAKATE	-7 764	-19 022	-17 723	0	-10 074	0
B12 Tarkastuslautakunta						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-14 826	-23 782	-29 521	-29 521	-29 521	0
TOIMINTAKATE	-14 826	-23 782	-29 521	-29 521	-29 521	0
B13 Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	196 254	173 400	206 460	203 260	199 260	0
TOIMINTAKULUT	-1 478 646	-1 542 049	-1 872 727	-1 823 952	-1 837 207	0
TOIMINTAKATE	-1 282 392	-1 368 649	-1 666 267	-1 620 692	-1 637 947	0
B40 Opetustoimen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	317 308	184 946	113 030	113 030	113 030	0
TOIMINTAKULUT	-6 819 462	-6 823 048	-6 847 015	-6 892 178	-7 019 939	0
TOIMINTAKATE	-6 502 154	-6 638 102	-6 733 985	-6 779 148	-6 906 909	0
B45 HYTE lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	35 461	2 230	2 330	2 330	2 330	0
TOIMINTAKULUT	-838 320	-828 452	-808 218	-770 542	-778 044	0
TOIMINTAKATE	-802 859	-826 222	-805 888	-768 212	-775 714	0
B51 Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	2 199 150	2 214 913	2 206 230	1 424 040	1 424 040	0
TOIMINTAKULUT	-2 027 043	-2 150 891	-2 050 951	-1 819 508	-1 829 535	0
TOIMINTAKATE	172 107	64 022	155 279	-395 468	-405 495	0

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuualueet: kunnalliset ja valtiolliset vaalit

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

2025 Alue- ja kuntavaalit

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määrysten mukaisesti ja luotettavasti. Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista kunnassa määrää kunnanhallitus. Oikeusministeriö suorittaa valtiollisissa vaaleissa äänioikeutettujen lukumääriin perustuvan korvauksen, korvausta ei makseta kuntavaaleista. Kärsämäen kunnassa ennakoäänestyspaikkana on toiminut kirjasto, lisäksi ennakoäänestyksen voi suorittaa liikkuvassa ennakoäänestysautossa vahvistetun aikataulun mukaisesti. Äänestysalueita on yksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Äänestysalueita on yksi. Ennakoäänestys järjestetään kunnan omana toimintana, ennakoäänestyspaikkana toimii kirjasto lisäksi ennakoäänestyksen voi suorittaa liikkuvassa ennakoäänestysautossa vahvistetun aikataulun mukaisesti. Ennakoäänestys sekä vaalipäivän äänestys toteutetaan vaalilain määrysten mukaisesti ja luotettavasti.

Aluevaalit ja kuntavaalit järjestetään samanaikaisesti sunnuntaina 13.4.2025. Ennakoäänestys Suomessa 2.–8.4.2025.

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Keskusvaalilautakunta	- 7 764	-19 022	-17 723	-0	-10 074

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella voimassa olevan talous- ja toimintasuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastustoimintaa hoitavat valtuuston valitsevat tarkastuslautakunnan jäsenet ja valtuuston päätöksen mukainen tilintarkastusyhteisö.

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tarkastuslautakunta	- 14 826	-23 782	-29 521	-29 521	-29 521

Kunnanhallitus

TOIMINTA-AJATUS

Kunnanhallituksen määrärahat sisältävät resurssit yleishallinnon, elinkeinotoimen ja ympäristöpalvelujen tehtäväalueille.

Kunnanhallitus vastaa kunnan johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kunnanhallitus johtaa ja valvoo kunnan ja kuntakonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kunnan talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskienhallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kunnan yleistä etua.

Vastuualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi ja ympäristöpalvelut

STRATEGISET TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	Maaseudun mahdollisuuksien ja elämänlaadun viestintä	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset
Kuntamielikuvan kehittämisen	Positiivinen henki toiminnassa, päätöksenteossa ja viestinnässä	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Positiivisten tarinoiden virta	Kärsämäen hyvien juttujen esiin nostaminen monikanavaisesti	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset
Some- ja medianäkyvyys	Some-tiimitoiminta, lyhytvideoiden tuottaminen yhteistyössä alan ammattilaisten kanssa.	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	Palvelemme kaikki laadukkaasti ja nopeasti. Kärsämäki palvelee hyvin.	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Asiat etenevät sujuvasti. Sähköistä – ja ei-sähköistä asiointia kehitetään edelleen.	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Monipuolinen yhteistyö järjestöjen ja Pohteen kanssa.	osallistuminen verkostotoimintaan

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Asumisen kokonaispalvelut	Uusien ja nykyisten asukkaiden laadukas palveleminen läpi koko palveluketjun.	asukasluku, nettomuutto

Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus	Asumisratkaisuja kehitetään ennakkolooltomasti tulevaisuuden tarpeet tunnistuen. Osallistutaan Asumisen uudet tuulet hankkeeseen	asukasluku, nettomuutto
Vuokra-asumisen kehittäminen	Vuokra-asumisen ratkaisuja kehitetään kaikille asukasryhmille yhteistyössä Kärämäen Asunnot Oy:n kanssa.	Uudet hankkeet – asukasluku, nettomuutto
Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen	Kylien maaseutuasumisen mahdollisuuksien kartoittaminen – asunnot markkinoille	asukasluku, nettomuutto
Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen	Kyläneuvosto toimii vuonna 2025.	kyläneuvoston kokoontumiset ja toimintaan osallistuminen.

KESKIPISTE PUOLIMATKASSA

TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	Suomelan, Hanhipuron sekä pappilan tienoon aluekonseptien kehittämien kehittäminen kaavaprosessin yhteydessä.	valmistuvat suunnitelmat
Ohitustien rakentamisen ennakointi: kaavat, liiketilat, liikennevirtaa hyödyntävät palvelut	Taajaman yleis- ja asemakaavan päivittäminen ja laajentaminen 2023-2025	Kaavoitusprosessin eteneminen ja valmistuminen

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Kulttuuri nähdään monipuolisena osana elämää, 2025 julkistetaan Kärämäen historian 2. osa kattaen vuodet 1860-1960.	Kulttuuritapahtumat paikakunnalla. Julkaisu historiateos.
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen	Kattilakosken kulttuuriosuuskunta mukana osatoteuttajana Luova Triangeli-hankkeessa.	Hankkeen tuotokset ja mittarit
Paanutontun tarinat	Paanutonttu Kärämäen mainonnassa ja viestinnässä	mainokset, jutut, postaukset

PUHDAS SIIRTYMÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit	Tuulivoimakaavoitus ja tuulivoiman luvittaminen joustavasti ja nopeasti yhteistyössä maanomistajien kanssa	Hankkeiden eteneminen ja toteutuminen: kaavat ja rakennusluvat

Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut	Kärsämäki mukana BIOTUTO- Yhteistyöllä nostetta kierrätysravinteisiin ja paikalliseen bioenergian tuotantoon.- hankkeessa	Hankkeen tuotokset ja mittarit
--	---	--------------------------------

KUNNANHALLITUKSEN NETTOMENOT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kunnanhallitus	-1 282 392	-1 368 649	-1 666 267	-1 620 692	-1 637 947

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Yleishallinto	-841 086	-903 949	-1 169 357	-1 133 782	-1 151 037
Elinkeinopalvelut	-175 383	-210 490	-200 470	-190 470	-190 470
Ympäristöpalvelut	-265 922	-254 210	-296 440	-296 440	-296 440

Palvelutuotannon periaatteet:

- 1) Kunnan omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinta ja muut hallintopalvelujen toimisto- ja talouspalvelut
- 2) Sidosyksiköltä ostettavat palvelut
Kuntien Hetapalvelut Oy:
 - Talous- ja henkilöstöhallinto
 - Joki-ICT Oy: ICT-- ja tietohallintopalveluja
- 3) Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - lomituspalvelut
 - Ympäristö- ja rakennusvalvonta
 - TE-palvelut
- 4) Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - ict-palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut
 - Ruokahuolto- ja siivous
- 5) Valtion tuottamat palvelut

- yleinen edunvalvonta
- kuluttajaneuvonta

6) Välitetyt palvelut

- Asiointipisteessä
- Kelan yhteispalvelu
 - Maistraatti

Strategiat ja ohjelmat:

- Kuntastrategia 2024-2027
- NIHAK-seudun kasvuohjelma
- Konserniohjeet
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Kärsämäen liikenneturvallisuussuunnitelma
- Sisäisen valvonnan ohje
- Hankintaohjeet
- Kotouttamissuunnitelma 2023-2025
- Vanhuspoliittinen suunnitelma
- Päihdestrategia
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Hyvinvointikertomus ja hyvinvoinnin kuntakortti
- Savuton kunta

YLEISHALLINTO

Vastuulliset viranhaltijat: kunnanjohtaja Juho Jukkola, kunnansihteeri Tuukka Kuisma

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä, talouden ja rahoituksen puitteista.

Hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua.

Keskushallinto vastaa keskitetyistä asiakirjahallinnon tehtävistä. Lisäksi se huolehtii kunnanhallituksen ja valtuuston kokousasioista. Tehtäviin kuuluu myös kuukausittaisen Kaiku-kuntajulkaisun toimittaminen sekä Kelan ja maistraatin sähköisten palvelujen välittäminen kunnan asiointipisteessä.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Vuonna 2025 tavoitteena on yhä kunnan oman varautumisen tason parantaminen päivittämällä ja ylläpitämällä aiheeseen liittyviä suunnitelmia ja käytänteitä sekä harjoittelemalla häiriö- ja poikkeustilanteissa toimintaa.

Asiointipisteen ja kunnan neuvonnan palveluja kehitetään edelleen osana kirjaston toimintaa. Asiointipisteeseen kartoitetaan uusia yhteistyötahoja ja palveluja lisätään mahdollisuuksien mukaan. Kunnan henkilöstöhallinto vastaa keskitetystä kunnan työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisten koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan järjestämisestä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita ostetaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä ja em. palveluita kehitetään yhdessä palveluntuottajan ja sen muiden asiakasorganisaatioiden kanssa. Taloushallinnon ohjelmistojen päivittämiseen valmistaudutaan, Kärämäen kunnan osalta uuden ohjelmiston käyttöönotto on tarkoitus toteuttaa vuonna 2026.

Talousarviossa on varauduttu 18 kunnanhallituksen kokoukseen, 10 valtuuston kokoukseen ja 3 iltakouluun.

Ajankohtaiset asiat tiedotetaan henkilökunnalle mm. sähköpostilla, hallintohenkilöstön kehittämisyhmä kokoontuu säännöllisesti. Yhteistoimintaryhmä kokoontuu tarvittaessa samoin työsuojelutoimikunta.

Vuoden 2025 aikana jatketaan tiedonohjaussuunnitelman rakentamista Confluence-työkaluun projektimuotoisella työskentelyllä sekä kartoitetaan sähköisen säilytyksen ratkaisuja ja valmistaudutaan sähköisen arkiston käyttöönottoon suunnitelmavuosien aikana.

Sähköistä asiointia ja sähköisten palvelujen osalta toimitaan jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti. Kunnan sähköisen asiointin, tietohallinnon ja tietoturvan kehittämistä jatketaan Akkuna-portaalissa sekä yhteistyössä alueen kuntien ja Joki-ICT Oy:n kanssa.

Kärämäen historian 2. osa julkaistaan marraskuussa 2025. Historiatutkimuksen toinen osa käsittelee maatalousvaltaisen pitäjän aikaa 1860-luvulta 1950-luvun loppuun.

Kunnan viestinnässä toteutetaan kuntastrategiaa ja viestitään kuntalaisille ja muille kohde-ryhmille monikanavaisesti. Vuonna 2025 on tarkoitus ottaa kesäkuun Kaiku-kuukausitiedotteesta värillinen painos, joka toimii myös Kärsämäen kesälehtenä.

Laadukasta maaseutuasumista kehitetään muun muassa Asumisen uudet tuulet-kehityshankkeessa, jonka tavoitteina on muun muassa asumisen strategioiden kirkastaminen, innovatiivisten ja kestävästi toteutettavien asumisratkaisujen suunnittelu.

Kunnan henkilöstöä ohjataan huolehtimaan henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnista. Henkilökunnan hyvinvointia tuetaan 240 €/vuosi per työntekijä liikunta- ja hieronta/ kulttuuriedulla.

	TP2023	TA2024	TA2025
Hallintopalvelujen henkilökunta	4	4	4
Kunnan vakinaisten vakanssien lkm	88	95	90
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	109 131	130 000	200 000
Valtuuston kokouksia	9	10	10
Hallituksen kokouksia	12	18	18

Työllisyyspalvelut

Vuonna 2025 kunnan omista työllisyyspalveluista panostetaan syrjäytymisen ja nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisyyn sekä kierrätyskeskus Fenixin toiminnan kehittämiseen sekä pyritään edelleen edistämään yhteistyötä Pohteen sekä toimintansa aloittavan Raahen työllisyysalueen suuntaan.

TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle 1.1.2025. Kärsämäki kuuluu Raahen työllisyysalueeseen, jonka toiminnan tarkoituksena on järjestää työvoimaviranomaisen tehtävät Haapajärven, Haapaveden, Kärsämäen, Oulaisen, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Siikajoen ja Siikalatvan kuntien alueella. Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluu työnhaun hallinnointi, työnvälitys, työkyvyn ja kotoutumisen tuki sekä näitä tukevat palvelut. Sen lisäksi työllisyysalue voi järjestää muita sopijakuntien edellyttämiä työllisyyspalveluita. Kärsämäen kunnan maksuosuus työllisyysalueen kustannuksista vuodelle 2025 on 203 006 euroa.

Maaseutupalvelut

Nivalan kaupunki tuottaa maaseutuhallinnon viidelle kunnalle, jotka ovat Kärsämäki, Nivala, Oulainen, Sievi ja Ylivieska. Yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi Nivalan maaseutulautakunta. Palveluja tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluina.

Tavoitteet:

Alueellinen maaseutulautakunta on viiden kunnan yhteinen lautakunta.

Alueellisen maaseutulautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025:

- maatalouselinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen, jonka mittarina on, että viranomaistyö hoidetaan säännösten mukaan ja annettujen aikataulujen puitteissa ja tukimaksut maksetaan viikon kuluessa maksuluvan aukeamisesta

- Ely-keskuksen rahoituspäätöksen saanut PeltoTekno-hanke jatkaa toimintaa hankesuunnitelman mukaisesti kuuden eri työpaketin mukaisesti

Lomitus

Maatalouslomituksen paikallisyksiköt ovat siirtyneet vuoden 2023 alusta lukien Toholammin paikallisyksikön alaisuuteen.

Tavoitteet:

Lomatoimen yksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Lomituspalvelujen tuotanto tehostuu ja lomituspalvelujen tilakohtainen käyttö lisääntyy helpottaen tilojen toimintaa. Kunta tukee maksullista lomituspapua ja samalla edesauttaa lomittajien työllistymisessä.

Maksulliseen lomituspapuun on varattu 20 000 euroa vuodelle 2025. Eläinlääkärien matkasubventioihin on varattu 9000 euroa.

ELINKEINOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja Juho Jukkola

- PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS:** Kunta järjestää elinkeinoelämän toimitilapalveluja Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n avulla. Elinkeinojen neuvonta- ja projektipalvelut tuottaa Nihak ry. Kunta ostaa puoli henkilötyövuotta elinkeinoneuvontapalvelua Nihak ry:ltä. Kärsämäen kunnalla on käytössään kaikki Nihakin osaamispalvelut.
- TOIMINNAN TAVOITTEET:** Elinkeinoelämän edistämiseksi tavoitteita ja toimintaa ohjaa Kärsämäen kuntastrategia.

Tavoitteena on Kärsämäen aidot kilpailuedut tunnistaen turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntyä. Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutosta seudullisten elinkeinopalvelujen osalta tarkastellaan ennakoivalla otteella.

Tytäryhtiöiden asioista tiedotetaan valtuutetuille valtuuston kokousten ja iltakoulujen yhteydessä.

Kunta voi lainata tytäryhtiöille käyttöpääoman kattamiseksi lainaa tarpeen mukaan enintään 300 000 euroa yhteensä.

Mittarit	TP2023	TA2024	TA2024
Väkiluku	2441	2450	2350
Työttömyysaste (%)	11,1	8,5	8,0
Vuosikate €/asukas	589	330	360
Verotulot €/asukas	1815	2016	2126
Valtionosuudet €/asukas	2111	1915	2093

Mittarit	TP2023	TA2023	TA2023
Perustetut yritykset	20 kpl	23 kpl	23 kpl
Yrittäjäillat lkm (%)	4 kpl	5 kpl	5 kpl

YMPÄRISTÖPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja Juho Jukkola

- 1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS:** Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut on vastannut 1.10.2023 alkaen ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävistä Haapajärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella sekä ympäristöterveydenhuollon (ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) tehtävistä Haapajärven, Pyhäjärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella. Haapajärven kaupunki toimii kyseisen yhteistoiminta-alueen vastuukuntana
- 2. TOIMINNAN TAVOITTEET** Palvelut ostetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Eläinlääkintäpalveluissa on käytössä yhteisvastaanottomalli.

Kunnan maksuosuudeksi ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta on arvioitu **282 440** euroa vuonna 2025.

Opetustoimen lautakunta

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. TOIMINTA-AJATUS

Opetustoimen lautakunnan tehtävänä on opetus- ja varhaiskasvatustalouden järjestäminen sekä toimialueensa johtaminen ja kehittäminen.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	Lähiympäristön ja luonnon huomioiminen toiminnassa.	
Kuntamielikuvan kehittämisen	Maksuton varhaiskasvatus ja ryhmäavustajat päiväkotiryhmissä. Pidetään opetuksen ryhmäkoot pieninä ja erityisopetuksen määrä riittävänä.	oppilasmäärät
Positiivisten tarinoiden virta	Elämäntarinallisuus perusopetuksessa.	tarinakansiot
Some- ja medianäkyvyys	Somevastaavat varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.	some-päivitysten määrä

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	Tarjoamme laadukkaita varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita.	Kuntalaiskysely, asiakastyytyväisyyskysely
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Henkilöstön jatkuvasta hyvinvoinnista huolehditaan.	Työtyytyväisyyskysely
Positiiviset kohtaamiset	Yhteisöllisyyden ja vanhempainyhdistystoiminnan tukeminen.	
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Runsa yhteistyö järjestöjen kanssa. Yhteiset foorumit Pohteen kanssa.	osallistuminen verkostotoimintaan
Vahvistaminen ennakoivasti hyvinvointia	Tunnetaitokasvatus lapsille ja nuorille. Liikunnan lisääminen kohderyhmässä.	kouluterveyskysely

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen on tarpeen. Tarjotaan kulttuuripalveluita myös lapsille ja nuorille.	tapahtumien määrä ja osallistumisaste
Paanutontun tarinat	Paanutonttu vieraillee opetustoimen yksiköissä ja tapahtumissa.	vierailut

PUHDAS SIIRTYMÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut	Vihreä lippu -toiminta perusopetuksessa ja lukiossa	aktiviteetit

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Opetustoimen lautakunta	-6 502 154	-6 638 102	-6 733 985	-6 779 148	-6 906 909

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Opetustoimen hallinto	-88 982	-104 964	-112 229	-114 364	-116 563
Perusopetus	-3 710 721	-3 791 196	-3 766 893	-3 756 724	-3 827 492
Toisen asteen koulutus	-738 928	-748 771	-702 775	-717 607	-732 904
Muu sivistystyö	-109 332	-107 650	-123 630	-123 630	-123 630
Varhaiskasvatus	-1 854 190	-1 885 521	-2 028 478	-2 066 824	-2 106 320

Poistot	41 323	51 320	34 500	25 540	28 160
Opetustoimen hallinto	-735	-980	-200	-50	-60
Perusopetus	-31 386	-36 280	-24 710	-16 450	-19 030
Toisen asteen koulutus	-8 650	-12 860	-8 760	-8 550	-8 430
Muu sivistystyö	0	0	0	0	0
Varhaiskasvatus	-552	-1 200	-830	-490	-640

OPETUSTOIMEN HALLINTO

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallinto tuottaa toimistopalvelut.

PERUSOPETUS

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Ira Toppinen, perusopetuksen rehtori Arja Karttunen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetus sisältää Frosteruksen yhtenäiskoulun perusopetuksen sekä erityisopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on varmistaa hyvä perusopetuksen taitotaso ja laadukas opetus. Panostetaan varhaiseen puuttumiseen, riittävään tukeen ja

oppimisympäristön turvallisuuteen. Keskiössä opetuksen lisäksi on oppilaiden kokonaisvaltainen hyvinvointi. Toiminnassa huomioidaan yhteistyö koteihin sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa sekä kouluympäristön kestävä kehitys ja ekologisuus. Myös kansainvälisyysprojekteissa ollaan mukana.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Parhaiten taitotaso saavutetaan osaavalla ja pätevällä henkilökunnalla sekä tarkoituksenmukaisella ja riittävällä resurssoinnilla sekä perusopetukseen että erityisopetukseen. Opettajien osaamistasoa ylläpidetään mahdollistamalla osallistuminen omaa opetussektoria tukeviin koulutuksiin. Opetusryhmissä vaalitaan opiskelurauhaa riittävän pienellä ryhmäkoolla, erilaisilla tukitoimilla, erillisellä erityisopetuksella ja osaavilla koulunkäynninohjaajilla. Tukiopetusta annetaan aina tarvittaessa ja läksyparkki tarjotaan kahdesti viikossa. Taitotasoja seurataan vertaamalla koulun toimintaa alueen ja koko maan tunnuslukuihin. Nykyaikainen opetus mahdollisesta riittävän laadukkaalla ja ajantasaisella AV- ja IT-laitteistolla ja sen käyttöön kouluttamisella.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään joustavasti ja yhteistyössä huomioidaan myös vanhempainyhdistyminen. Lisäksi tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden, sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Kestävää kehitystä ylläpidetään Vihreä lippu -toiminnan kautta.

Oppilaiden kokonaisvaltaista fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia tuetaan välituntiliikkumisen mahdollistamisella, kouluajan ulkopuolisella kerhotoiminnalla, riittävällä oppilashuollon kapasiteetilla ja toimivalla kouluterveydenhoidolla. Kouluturvallisuutta ylläpidetään KiVa-koulun toimintaohjelmalla, matalan kynnyksen yhteistyöllä koulupoliisin, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kanssa, ja turvatiimin säännöllisillä kokouksilla.

Mittarit/suoritteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Oppilasmäärä	319	312	289	268	262
kustannukset € /oppilas	11 632	12 151	13 034	14 017	14 609
opetustuntien määrä 0-9 lk *)	26 861	25 715	24 795	23 835	23 835
kustannukset € / opetustunti *)	126,3	134,3	137,24	144,42	147,06
kustannukset yhteensä*)	3 391 728	3 453 268	3 402 944	3 442 229	3 505 221

*) opetustuntien luvut ilman aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä kouluavustajia.

TOISEN ASTEEN OPETUS

Vastuhenkilö: lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen opetuksen tehtäväalue on lukiokoulutus.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Toisen asteen opetuksen tehtävänä on järjestää lukiokoulutusta, joka tähtää lukion päättötodistukseen ja ylioppilastutkintoon.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Lukion opiskelijamäärä säilyy kohtuullisena, vuosiluokan koko vähintään 20 opiskelijaa.

Kehitetään yhteistyötä muiden lukioiden kanssa ja laajennetaan opetustarjontaa etäopetuksen avulla.

Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuus suorittaa korkeakouluopintoja.

Mahdollisimman moni lukion päättäneistä saa opiskelupaikan korkeakouluista.

Tietokoneet ja muut opetusvälineet pidetään ajan tasalla. Lukio tarjoaa opiskelijoilleen kaiken digitaalisessa ylioppilastutkinnossa tarvittavan tekniikan.

Lukion taidelinjalla tarjotaan kuvataiteen ja tanssin opetusta.

Opintoretkillä ja muilla vierailuilla lisätään yhteisöllisyyttä, tuodaan vaihtelua luokkaopetukseen ja laajennetaan näkemystä tulevista opiskelu- ja työmahdollisuuksista.

Mittarit/suoritteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
opiskelijamäärä	57	60	50	55	60
opetustuntien määrä	4 631	4 700	4 700	4 700	4 700
kustannukset €/opetustunti	160	159	150	153	156
kustannukset €/opiskelija	12 964	12 480	14 055	13 047	11 105

Lukion opiskelijamäärä on kevään ja syksyn tilastointipäivien painotettu keskiarvo (kevät 7/12 ja syksy 5/12).

MUU SIVISTYSTYÖ

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Muu sivistystyö vastuualue sisältää kansalais- musiikki- ja tanssiopiston tulosityksiköt.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja tarjota mielekkäitä vapaa-ajan harrastuksia kuntalaisille. Olennaista vapaassa sivistystyössä on, että se on avointa kaikille.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Tavoitteellista opiskelua tarjotaan esimerkiksi taiteen perusopetuksen muodossa. Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle eteneviä opintoja.

<u>Kansalaisopisto</u>	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
opetustunnit	2 166	2 300	2 250	2 250	2 250
opiskelija (brutto)	1 548	1 400	1 550	1 550	1 550
tuntihinta (netto)	35,64	32,35	35,46	35,46	35,46
tuntihinta (brutto)	70,72	67,29			
Kustannukset yhteensä €	77 182	74 410	79 780	79 780	79 780

<u>Musiikkiopisto</u>	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
jäsenkunta osuus		5	7	7	7
osuus tunneista h / vko		25	35	35	35
Kustannukset yhteensä €	24 500	25 250	35 350	35 350	35 350

<u>Tanssiopisto</u>	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Tunnit	194	170	170	170	170
Oppilaita; kevätlukukausi	36	40	40	40	40
syyslukukausi	45	40	40	40	40

Kustannukset €/h	45	47	50	50	50
Kustannukset yhteensä €	7 650	7 990	8 500	8 500	8 500

Taiteen perusryhmien tuntimäärä suunniteltu olemaan 6 h x 34 vk = 204 h, mutta laskutus 170 tunnin mukaan. Lisäksi oppilaille on mahdollisuus osallistua alueellisiin syventäviin opintoihin sekä teemaopintoihin.

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Ira Toppinen, varhaiskasvatuspäällikkö Riikka Sarjanoja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatus sisältää päiväkodit, ryhmäperhepäivähoidon, avoimen varhaiskasvatuksen, erityisvarhaiskasvatuksen ja lasten hoidontuen.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Laadukkaiden varhaiskasvatus palveluiden tarjoaminen kaikissa yksiköissä ja siitä viestiminen, kuten somenäkyvyys ja nettisivujen päivitys.

Pätevien työntekijöiden rekrytointi ja kiinnostavien työmahdollisuuksien tarjoaminen. Henkilöstön osaaminen kehittäminen ja koulutusten tarjoaminen.

Tavoitteena on, että kaikki 5-vuotiaat ovat varhaiskasvatuksen tai avoimen vakan piirissä.

Laaditaan koko varhaiskasvatuksen yhteinen toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelma sekä kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut tarpeen mukaisesti jokaiseen yksikköön.

Koko varhaiskasvatuksen yhteiseksi tavoitteeksi kaudelle 2024-2025 on asetettu tuettu leikki ja ulkoilupedagogiikka.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Lapsimäärä on kasvanut varhaiskasvatuksessa, huolehditaan suhdeluvun toteutumisesta. Eri-tyisesti vuorohoidon tarve on kasvanut. Henkilöstön osaamista tuetaan, tarjoamalla koulutuspäiviä 3/hlö/vuosi. Pätevien työntekijöiden määrää tarkastellaan puolivuositain. Seurataan avoimen varhaiskasvatuksen kävijämääriä ja tehdään säännöllisesti tyytyväisyyskyselyitä vanhemmille. Osallistutaan eri foorumeille kuten lakastut ja HYTE-ryhmä, Loisto ja esimiestapaamiset.

Opetustoimen hallinto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	257				
Toimintakulut	-89 240	-104 964	-112 229	-114 364	-116 563
Netto	-88 982	-104 964	-112 229	-114 364	-116 563
Poistot	-735	-980	-200	-50	-60
Esiopetus					
Toimintatuotot	2 900	1 260	1 300	1 300	1 300
Toimintakulut	-247 794	-237 564	-246 942	-252 309	-256 756
Netto	-244 894	-236 304	-245 642	-251 009	-255 456
Poistot	-272	-450	-270	-140	-180
Aamu- ja iltapäivätoiminta					
Toimintatuotot	18 595	10 000	12 000	12 000	12 000
Toimintakulut	-100 948	-101 210	-91 481	-92 957	-94 477
Netto	-82 353	-91 210	-79 481	-80 957	-82 477
Poistot	-41	-150	-120	-90	-120

Perusopetus					
Toimintatuotot	194 242	124 166	66 540	66 540	66 540
Toimintakulut	-3 577 716	-3 587 849	-3 508 310	-3 491 298	-3 556 099
Netto	-3 383 474	-3 463 683	-3 441 770	-3 424 758	-3 489 559
Poistot	-31 073	-35 680	-24 320	-16 220	-18 730
Perusopetus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	215 738	135 426	79 840	79 840	79 840
Toimintakulut	-3 926 459	-3 926 622	-3 846 733	-3 836 564	-3 907 332
Netto	-3 710 721	-3 791 196	-3 766 893	-3 756 724	-3 827 492
Poistot	-31 386	-36 280	-24 710	-16 450	-19 030
Toisen asteen opetus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	19 497	43 880	14 720	14 720	14 720
Toimintakulut	-758 425	-792 651	-717 475	-732 327	-747 624
Netto	-738 928	-748 771	-702 755	-717 607	-732 904
Poistot	-8 650	-12 860	-8 760	-8 550	-8 430
Kansalaisopistokoulutus					
Toimintakulut	-77 182	-74 710	-79 780	-79 780	-79 780
Netto	-77 182	-74 710	-79 780	-79 780	-79 780
Taiteen perusopetus					
Toimintakulut	-32 150	-33 240	-43 850	-43 850	-43 850
Netto	-32 150	-33 240	-43 850	-43 850	-43 850
Muu sivistystyö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintakulut	-109 332	-107 650	-123 630	-123 630	-123 630
Netto	-109 332	-107 650	-123 630	-123 630	-123 630
Perhepäivähoito					
Toimintatuotot	8 825	380	0	0	0
Toimintakulut	-260 639	-140 036	-142 960	-145 724	-148 571
Netto	-251 814	-139 656	-142 960	-145 724	-148 571
Poistot	0	0	-60	-70	-90
Päiväkotitoiminta					
Toimintatuotot	72 991	5 260	18 470	18 470	18 470
Toimintakulut	-1 525 315	-1 577 465	-1 797 423	-1 832 619	-1 868 872
Netto	-1 452 323	-1 572 205	-1 778 953	-1 814 149	-1 850 402
Poistot	-511	-1 050	-720	-420	-550
Muu varhaiskasvatus					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-150 053	-173 660	-106 565	-106 951	-107 348
Netto	-150 053	-173 660	-106 565	-106 951	-107 348
Poistot	-41	-150	-50	0	0
Varhaiskasvatus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027

Toimintatuotot	81 816	5 640	18 470	18 470	18 470
Toimintakulut	-1 936 006	-1 891 161	-2 046 948	-2 085 294	-2 124 790
Netto	-1 854 190	-1 885 521	-2 028 478	-2 066 824	-2 106 320
Poistot	-552	-1 200	-830	-490	-640
Opetustoimen lautakunta yhteensä	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	317 308	184 946	113 030	113 030	113 030
Toimintakulut	-6 819 462	-6 823 048	-6 847 015	-6 892 178	-7 019 939
Netto	-6 502 154	-6 638 102	-6 733 985	-6 779 148	-6 906 909
Poistot	-41 323	-51 320	-34 500	-25 540	-28 160

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. TOIMINTA-AJATUS

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtäviin sisältyy kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palvelujen tuottaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman valmistelu, ylläpito ja seuranta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä lautakunnan alaisten palveluiden tuottaminen. Kunnan tehtävä muuttui radikaalisti vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden käynnistyttyä, kuten myös ympäröivä maailma.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	kuntalaisten aktivointi viestinnässä	näkyvyys eri medioissa
Kuntamielikuvan kehittäminen	Harrastusmahdollisuuksien esittely tiedottaminen	harrastemessut
Positiivisten tarinoiden virta	Osallisuutta lisäävät tapahtumat	julkaisut ja tapahtumat
Some- ja medianäkyvyys	Viestintä on strateginen tavoite kaikilla toimialoilla, somenäkyvyyden lisääminen myös kuntalaisten toimesta	tiktok sisällön tuottaminen mm. nuorisotoumissa.
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	tapahtumailmoittelun lisääminen	uusia kanavia testaukseen

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	nuorisotoimen-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita kaikille kohderyhmille ympärivuotisesti	toteutuneet tapahtumat. digitaalinen nuorisotyön määrä Discordissa.
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Avustusten haku joustavasti	Kunta-Akkunan tilastot

Positiiviset kohtaamiset	kuntalainen keskiöissä palveluiden tuottamisessa, positiivinen asiakaspalvelukokemus, osallisuus	palautekyselyt
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Eri verkostot, kuten MiePäVäki	osallistuminen
Vahvistaminen ennakoivasti hyvinvointia	Kunnan tarjoamat liikkumista edistävät palvelut, kuten kuntosaliohjaus, elintäpaneuvonta. Kulttuurihyvinvointi	ohjattujen määrä, tapahtumien määrä

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen	Kylien foorumin käynnistäminen	tapaamiset ja osallistuminen

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	ympärivuotisuuden lisääminen	sesongin ulkopuolella tapahtuva toiminta
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen	kulttuurimatkailuhankkeisiin osallistuminen	hankkeet ja niiden resurssit
Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	osallistaminen suunnitteluun	tapahtumat
Paanutontun tarinat	Paanutontun tuotteistamisen jatkaminen	oheistuotteet

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
HYTE lautakunta	-802 859	-826 222	-805 888	-768 212	-775 714

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
HYTE-hallinto	-78 779	-101 419	-106 569	-106 452	-108 390
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-310 817	-316 060	-317 311	-320 091	-322 954
Liikunta- ja nuorisotoimi	-413 263	-408 742	-382 009	-341 670	-344 370

Poistot	-81 762	-85 950	-73 520	-42 620	-23 010
HYTE-hallinto	-461	-500	-90	-50	-60
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-7 774	-8 420	-780	-360	-460
Liikunta- ja nuorisotoimi	-73 527	-77 030	-72 650	-42 210	-22 490

HYTE-HALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallinto tuottaa toimistopalvelut. Hyvinvointityötä seurataan hyvinvointikertomuksessa ja hyvinvoinnin kuntakortissa ja niissä määritellään hyvinvoinnin tavoitteet ja strategiset painopisteet.

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

Vastuulliset viranhaltijat: kirjastotoimenjohtaja Kirsi Nahkanen, sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisen tekemisen, työnteon ja virkistytymisen tilan. Kirjasto on kunnan peruspalvelu, joka tarjoaa palveluitaan maksuttomasti kaikille kuntalaisille. Kirjastotila ovat esteetön, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukeva.

Kulttuuritoimen tavoitteena on saavuttaa eri-ikäiset kuntalaiset ja järjestää monipuolisesti erilaisia tapahtumia ympärivuotisesti.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Kirjastopalveluiden toimintaa säätelee Laki yleisistä kirjastoista. Lain mukaisena kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet kärsämäkisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kuntastrategiaan sekä kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kulttuuritoimi järjestää maksuttomia ja kohtuuhintaisia kulttuuripalveluja ympäri vuoden yhteistyössä tärkeiden kumppanien kanssa. Kulttuuritoimi tekee jatkuvasti yhteistyötä kunnan eri sektoreiden (kirjasto, vapaa-aika, koulutoimi) samoin kuin seurakunnan, kansalaisopiston, eri yhdistysten, yhteisöjen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kirjastossa on tarjolla asiakaspalvelua 41 tuntia viikossa. Kirjastossa on käytössä omatoimipaikka arkisin 7-21 ja viikonloppuisin 9-18, jolloin kirjastokortilla, sekä pin-koodilla pääsee käyttämään kirjaston palveluita omatoimisesti.

Kirjaston lukutaitotyö tavoittaa Kärsämäen lapset ja nuoret läpileikkaavasti. Lasten ja nuorten kirjastotyö onkin yksi kirjaston painopistealueista. Kirjasto tarjoaa koululuokille kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja sekä erilaisia lukemiseen innostamisen tempauksia.

Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti. Joki.finna.fi verkkokirjaston kautta jokikirjastojen monipuolinen aineisto on asiakkaiden käytettävissä ja varattavissa. Kirjasto on mukana Joki-kirjastojen kuljetusrenkaassa, joten varatut kirjat kulkevat nopeasti. Kärsämäki on mukana valtakunnallisessa e-kirjastossa 1.1.2025 alkaen, jonka kautta tarjotaan ekirjat, e-äänikirjat sekä sähköisesti luettavat aikakauslehdet. Pohjoisen ekirjaston kautta tuotetaan loput e-palvelut.

Digitukea annetaan asiakkaille pyydettyäessä. Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauten tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjastossa järjestetään osallisuutta ja hyvinvointia tukevia tapahtumia kuten esimerkiksi kirjakahvit kerran kuussa. Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi toimintaa kehitetään erilaisten hankkeiden avulla.

Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla.

Kulttuuritoimen arvioinnissa huomioidaan tilaisuuksien ja tapahtumien määrä sekä niiden näkyvyys eri medioissa. Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy ja kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat.

Mittarit/suoritteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
lainaa asiakas	11	12	15	15	15
kirjastokäyntiä asiakas	11	15	14	14	14
nettikäyntiä / asiakas	4	4	4	4	4

LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Liikuntatoimi pyrkii luomaan uusia ja pysyviä toimintakäytäntöjä sekä lisäämään kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta eri ikäryhmissä eri teemoilla. Lisäksi osallistumme liikuntapaikkarakentamiseen mm. lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien suunniteluun ja toteuttamiseen.

Nuorisotoimen tavoitteena on järjestää yhteistyökumppaneiden kanssa mielekästä toimintaa Kärsämäkisille nuorille, kuten retkiä.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Liikuntatoimen tavoitteena on edistää liikuntaa kaikilla osa-alueilla, korostaen väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Liikuntatoimi pyrkii luomaan ja ylläpitämään edellytyksiä kuntalaisten omatoimiselle liikunnan harrastamiselle sekä monipuoliselle ja laajalle järjestötoiminnalle. Toimiva, väestön terveyttä ja aktiivisuutta lisäävä liikuntatoimi, on osa kuntalaisten viihtyisyyttä ja kunnan vetovoimaisuutta.

Haluamme parantaa nuorten elinoloja ja luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle. Nuorisotila Poppis on maksuton nuorten kohtaamispaikka, jossa nuoret voivat vapaa-ajallaan tavata toisiaan turvallisessa ympäristössä aikuisen läsnä ollessa. Poppiksessa voidaan pelata erilaisia pelejä, jutella kavereiden ja aikuisten kanssa sekä järjestetään erilaisia teemapäiviä. Nuoriso-ohjaaja tekee myös koulunuoristyötä ja jalkautuu nuorten pariin.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Mittareina voidaan käyttää liikuntaryhmiin ja elintapaohjauksen osallistuneiden määrää.

Mittareina voidaan käyttää nuorisotila toiminnalla ja koulunuorisotyöllä tavoitettujen nuorten määrää. Myös nuorisovaltuuston aktiivisuutta tullaan mittaamaan.

HYTE-hallinto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	210	150	150	150	150
Toimintakulut	-78 989	-101 569	-106 719	-106 602	-108 540
Netto	-78 779	-101 419	-106 569	-106 452	-108 390
Poistot	-461	-500	-90	-50	-60
Kirjastotoimi					
Toimintatuotot	15 058	1 980	1 980	1 980	1 980
Toimintakulut	-268 414	-259 725	-262 051	-264 831	-267 694
Netto	-253 357	-257 745	-260 071	-262 851	-265 714
Poistot	-7 774	-8 420	-780	-360	-460
Kulttuuritoimi					
Toimintatuotot	596	0	0	0	0
Toimintakulut	-58 057	-58 315	-57 240	-57 240	-57 240
Netto	-57 461	-58 315	-57 240	-57 240	-57 240
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	15 654	1 980	1 980	1 980	1 980
Toimintakulut	-326 471	-318 040	-319 291	-322 071	-324 934
Netto	-310 817	-316 060	-317 311	-320 091	-322 954
Poistot	-7 774	-8 420	-780	-360	-460
Liikuntatoimi					
Toimintatuotot	238	100	200	200	200
Toimintakulut	-291 335	-280 931	-274 375	-232 841	-234 310
Netto	-291 097	-280 831	-274 175	-232 641	-234 110
Poistot	-73 370	-76 730	-72 500	-42 160	-22 430
Nuorisotoimi					
Toimintatuotot	19 358	0	0	0	0
Toimintakulut	-141 525	-127 911	-107 834	-109 029	-110 260
Netto	-122 166	-127 911	-107 834	-109 029	-110 260
Poistot	-157	-300	-150	-50	-60
Liikunta- ja nuorisotoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	19 596	100	200	200	200
Toimintakulut	-432 860	-408 842	-382 209	-341 870	-344 570
Netto	-413 263	-408 742	-382 009	-341 670	-344 370
Poistot	-73 527	-77 030	-72 650	-42 210	-22 490
HYTE lautakunta yhteensä	TP 2023	TA 2024	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Toimintatuotot	35 461	2 230	2 330	2 330	2 330
Toimintakulut	-838 320	-828 452	-808 218	-770 542	-778 044
Netto	-802 859	-826 222	-805 888	-768 212	-775 714
Poistot	-81 762	-85 950	-73 520	-42 620	-23 010

Tekninen lautakunta

Vastuullinen viranhaltija: rakennusmestari Ilkka Saari

1. TOIMINTA-AJATUS

Tekninen lautakunta sisältää määrärahat yhdyskuntatekniikan ja kiinteistötoimen tehtäväl-
eille.

Teknisen lautakunnan tehtäviä ovat asumiseen, rakentamiseen, jätehuoltoon ja maankäyt-
töön kohdistuvat tehtävät. Lautakunta huolehtii kunnalle kuuluvasta yhdyskuntahuollosta,
yksityistiehallinnosta ja jätehuollon tehtävistä. Huolehtii kunnan kiinteistöjen huollosta ja sii-
vouksesta sekä kunnan ruokahuoltopalveluiden järjestämisestä.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

1. KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntamielikuvan kehittäminen	Puistojen (skeitti-, liikenne-, koira-, kuntoilupuisto) ja yleis- ten alueiden kunnossapito ja siisteys	Asukastyytyväisyys Hankkeiden toteutuminen
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	Tienvarsimainostaulut, opaste- taulut	Yritystyytyväisyys, yritysten pa- lautteet huomioidaan

2. PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	Tehokas ja taloudellinen raken- taminen, rakennuttaminen ja ra- kennusten ylläpito omien toi- mintojen sekä yritysten ja kun- talaisten käyttöön	Toimintamenot ja -tulot / k-m ² Investointihankkeiden toteutu- minen
Sujuvat prosessit ja ketterä toi- minta	Lautakunta kokoontuu joustava- sti tarpeen mukaan	Kokoukset/v
Positiiviset kohtaamiset	Palvelualltius	Asiakastyytyväisyys
Yhteistyötahot: mm. hyvinvoin- tialue ja kolmas sektori	Tarjotaan asianmukaiset, toimi- vat ja puhtaat tilat	Asiakastyytyväisyys

3. LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maanhankinnan, asumisratkai- sujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus	Maanosto Kaavoitus	Investointihankkeiden toteutu- minen
Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen	Haja-asutusalueen vapaana ole- vien tonttien ja tyhjillään ole- vien asuntojen markkinointi	Tonttipörssi

4. KESKIPISTE PUOLIMATKASSA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Keskustaympäristön kehittäminen	Kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien peruskorjaus ja kunnossapito. Uusien kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien suunnittelu ja rakentaminen Liikenneturvallisuuden parantaminen Yleisten alueiden siisteys/raivaaminen	Katujen kunnossapito/km/v Kadut km/v Kevyenliikenteenväylät km/v Investointihankkeiden toteutuminen Asukastyytyväisyys
Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	Virkistysalueiden ja leirintäalueen hoito, kunnossapito ja kehittäminen	Hankkeiden toteutuminen Asukastyytyväisyys
Ohitustien rakentamisen ennakointi	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus Riittävä tonttivaranto erilaisiin tarpeisiin	Hankkeiden toteutuminen

5. KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Torialueen ja Ehtalan rakennusten kunnossapito ja alueiden kehittäminen ja hyödyntäminen	Asukastyytyväisyys Hankkeiden toteutuminen

6. PUHDAS SIIRTYMÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Yhteishankkeiden toteutuminen
Vastuullisuussuunnitelma	Suunnitelmavuosien hankkeiden suunnittelussa huomioidaan puhdas siirtymä	Hankkeiden toteutuminen
Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut	Hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnassa Energian kulutuksen optimointi kiinteistöittäin	Energiakulutuksen seuranta Tievalaistuksen energiakulutuksen seuranta

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Valtuuston sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Tekninen lautakunta	172 107	64 022	155 279	-395 468	-405 495

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Yhdyskuntatekniikka	-390 374	-486 575	-416 742	-423 629	-431 136
Kiinteistötoimi	562 481	550 597	572 021	28 161	25 641

Poistot					
	-748 468	-653 550	-651 340	-442 410	-408 010
Yhdyskuntatekniikka	-221 211	-199 150	-191 580	-152 390	-126 790
Kiinteistötoimi	-527 257	-454 400	-459 760	-290 020	-281 220

YHDYSKUNTATEKNIikka

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: rakennusmestari Ilkka Saari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan tehtäväalueita ovat: hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaa-voitus- ja mittaus- ja jätetoimi, jätehuolto ja koneet.

2. TOIMINAN TAVOITTEET

Hallinnon tehtävänä on hoitaa teknisen toimen toimistopalvelut sekä investointikohteiden suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen.

Liikenneväylien hoidossa tavoitteena on pitää kaavatiet ja kevyenliikenteenväylät hyvässä kunnossa turvallisen liikenneympäristön luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Huolehditaan puistojen, leikkikenttien ja muiden alueiden pitämisestä viihtyisinä ja turvallisina.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kunnossapitoluokituksen avulla ohjataan talviaurauksen ja hiekoituksen aloittamista oikeaan aikaan edistämään turvallista liikkumista. Kunnossapidosta huolehditaan pääosin ostopalveluna.

Katuvalaistuksessa käytetään LED-tekniikkaa sähkönkulutuksen minimoimiseksi.

Yksityisille maksetaan talviauraus- ja kesäkunnossapitoavustukset sekä osallistutaan sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden. Avustuksien määräraha talousarviossa on 40 000 eur.

Puisto- ja viheralueiden sekä yleisten alueiden kunnossapitoa ja hoitoa tehostetaan ja parannetaan. Talousarviossa tähän on varattu 5 000 eur vuodelle 2025. Määräaikaisille kesätyöntekijöille on varaus 25 000 eur.

Pyhäjoen ranta-alueen kunnostusta Paanukirkon ja Vanhan Pappilarakennuksen alueella tehdään hankkeella, johon saadaan avustusta ELY:ltä ja Vattenfallilta (Vattenfall-puitesopimus). Hankkeelle on varattu 5 000 eur ja saatava avustus on 66 % kustannuksista.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti, palvelut hoidetaan ostopalveluna.

Mittarit/suoritteet		TP2023	TA2024	TA2025
Katujen kunnossapito	€/km/v	2 838,17	4 335,61	3 094,91
	kadut/km	14,270	14,270	14,270
	kv/km	5,225	5,485	5,485
Tievalaistuksen energiankulutus	€/v	24 087,93	20 200	12 600
Yksityisteiden avustukset/ Talvikunnossapito	€/v	19 572,95	19 500	19 500
	€/km/v	237,19	236,31	236,31
	km/v	82,520	82,520	82,520
Yksityisteiden avustukset/ Kesäkunnossapito	€/v	10 925,71	15 660	11 000
	Lk I 250 €/km	€/km/v	217,78	
	Lk II 180 €/km	km/v	50,168	
	Lk III 120 €/km			
Perusparantaminen Valtionavustusta perusparannukseen saaville tiekunnille enintään 10 % teiden perusparannuskohteille 5 % siltakorjaushankkeille hyväksytyistä kokonaiskustannuksista ajalla 2023-2025	€/v	1 269,70	9 840	9 500

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Yhdyskuntatekniikka	-390 374	-486 575	-416 742	-423 629	-431 136
Poistot					
Yhdyskuntatekniikka	-221 211	-199 150	-191 580	-152 390	-126 790

KIINTEISTÖTOIMI

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuullinen viranhaltija: rakennusmestari Ilkka Saari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kiinteistötoimen tehtäväalueita ovat: tilapalvelut, maa- ja metsätilat, sekä välitetyt palvelut. Tehtäväalueelle kuuluu myös kunnan siivous- ja ruokahuoltopalvelujen järjestäminen.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Tilapalveluiden tehtävänä on järjestää ja ylläpitää kunnan eri hallintokuntien ja ulkopuolisten asiakkaiden käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyttä ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja terveellisiä.

Kunnan omistamat metsät hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti ja kunnan omistamat peltoalueet vuokrataan. Myynnistä vastaa kunnanjohtaja.

Kiinteistöjen ostopalveluna järjestettävään siivous- ja ruokahuoltopalvelun laatuun kiinnitetään huomiota.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kiinteistöjen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilyttämisestä huolehditaan mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tehdään osin omana työnä ja osin ostopalveluna.

Metsän myyntituloksi vuodelle 2025 on hakkuumäärän perusteella arvioitu 75 000 eur, taloussuunnitteluvuosille 2026 ja 2027 arvio on 50 000 eur.

Talousarviossa on varauduttu Päiväkoti Kuusipihaan lattian korjauskustannuksiin (5 000 eur), Päiväkoti Satukontin ulkokaton pesuun ja maalaukseen (7 000 eur), Toimintakeskuksen ilmastointikanavien puhdistukseen (2 000 eur) sekä Frosteruksen koulun valaistuksen uudistamiseen energiakulutusta vähentäviin led-valoihin sekä käytävien ja luokkatilojen maalauskuksuksiin. Liikuntahallin lattian huoltolakkaus tehdään v. 2025 ja tähän on varauduttu talousarviossa (5 000 eur).

Vuokrattavista tiloista omakotitalo Koivulalle ja eläinlääkäreiden autotallille ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2025 käytön loppumisen vuoksi.

Taloussuunnitelmavuosien määrärahavaroituksissa on huomioitu Saviselän koulutoiminnan loppuminen ja Koivupuiston tilojen järjestely.

Rakennusten määrä ja kerrosalat

Kiinteistöt/käyttötarkoitus	kpl määrä	k-m ²
Opetusrakennukset	7	9 884
Terveystieteiden rakenn.	2	1 940
Sosiaalitoimen rakennukset	1	823
Toimistorakennukset	1	472
Kokoontumisrakennukset	18	3 153
Muut rakennukset	9	3 558

Mittarit/suoritteet		TP2023	TA2024	TA2025
Toimintatuotot	€/k-m ² /v	102,65	96,89	100,84
Toimintakulut	€/k-m ² /v	76,89	74,50	76,88
Kiint. sähköenergian kulutus	€/v	-302 908	-204 430	-201 400

Sisältää myös osakehuoneistot.

Ruokahuolto- ja siivouspalvelut

	TP2023	TA2024	TA2025
Siivouspalvelut	213 157	244 970	242 920
Ruokahuoltopalvelut	368 331	425 540	384 120

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Toimielimen sitovuustaso	TP 2023	TA 2024 alkuper.	TA 2025	SU 2026	SU 2027
Kiinteistötoimi	562 481	550 597	572 021	28 161	25 641
Poistot					
Kiinteistötoimi	-527 257	-454 400	-459 760	-290 020	-281 220

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnanhallitus

Virka tai toimi	Nykyiset virat ja toimet	Suunnitelmakausi		
		2025 lkm	2026 lkm	2027 lkm
Kunnanjohtaja	1	1	1	1
Kunnansihteeri	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1
Työllisyysvastaava	1	1	1	1
Henkilöstö yhteensä	5	5	5	5

Kunnanhallituksen alaisessa henkilöstösuunnitelmassa esitetään vakinaiset virat ja toimet

Virka- tai toimi	Huom.	Nykyiset lkm	Suunnitelmakausi		
			2025 lkm	2026 lkm	2027 lkm
Sivistysjohtaja	1)	0,5	0,5	0,5	0,5
Lukion rehtori		1	1	1	1
Peruskoulun rehtori		1	1	1	1
Apulaisrehtori		1	1	1	1
Toimistosihteeri	1)	0,6	0,6	0,6	0,6
Koulusihteeri		1	1	1	1
Lukion lehtori		5	5	5	5
Peruskoulun lehtori		7	7	7	7
Päätoiminen tuntiopettaja		4	4	4	4
Sivutoiminen tuntiopettaja		1	1	1	1
Erityisopettaja		4	3	3	3
Luokanopettaja		12	12	12	12
S2 opettaja (varaus)		1	0	0	0
Tuntiopettaja (esiopetus)		2	2	2	2
Koulunkäynninohjaaja		9	9	9	9
OPO		1	1	1	1
Varhaiskasvatuspäällikkö		1	1	1	1
Päiväkodin johtaja		1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen sosionomi		3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen opettaja		6	6	6	6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja		11	11	11	11
Perhepäivähoitaja		2	2	2	2
Ryhmäavustaja		6	6	6	6
Kiertävä sijainen		1	2	2	2
Henkilöstö yhteensä		82,1	81,1	81,1	81,1

Kunkin vuoden henkilöstömäärä on esitetty syyslukukauden tilanteen mukaan

1) 50% sivistysjohtajan ja 40% toimistosihteerin työstä ja palkasta HYTE-lautakunnassa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta		Nykyiset lkm	Suunnitelmakausi		
Virka- tai toimi	Huom.		2025 lkm	2026 lkm	2027 lkm
Sivistysjohtaja	1)	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimistosihteeri	1)	0,4	0,4	0,4	0,4
Kirjastotoimenjohtaja	2)	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirjastovirkailija		2	2	2	2
Kulttuurituottaja	2)	0,4	0,4	0,4	0,4
Hyvinvointiohjaaja		1	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja		1	1	1	1
Henkilöstö yhteensä		5,5	5,5	5,5	5,5

- 1) 50% sivistysjohtajan ja 60% toimistosihteerin työstä ja palkasta opetustoimen lautakunnassa
2) ostopalveluna

Tekninen lautakunta

		Nykyiset lkm	Suunnitelmakausi		
Virka tai toimi	1)		2025 lkm	2026 lkm	2027 lkm
Kunnaninsinööri /Kunnanjohtaja	N		0	0	0
Rakennusmestari	N	1	1	1	1
Toimistosihteeri	N	1	1	1	1
Ammattimies	N	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	N	2	1	1	1
Urheilualueiden hoitaja	N	1	1	1	1
Puistotyöntekijä-traktorinkuljettaja	N	1	1	1	1
Henkilöstö yhteensä		8	6	6	6

- 1) Viran tai toimen luonne
N= nykyinen virka
U= uusi virka tai toimi, joka ei liity investointeihin
I= Suunniteltuun investointiin liittyvä virka tai toimi

INVESTOINTIOHJELMA 2025-2027

Talousarvio 2025

Taloussuunnitelma 2026-2027

HALLINTOTOIMI

Vastuutoimielin:

Kunnanhallitus

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

MAA-ALUEET

124 Teollisuuskenttä

Perustelut:

Teollisuuskentän laajennus:

Kierrätysterminaalien rakentaminen

Avustus 70 % /JTF-rahoitus

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

6 000 eur

Teollisuuskenttä	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	60 000	202 000	118 000	0	0
Tulot	0	-141 400	-82 600	0	0
Netto	60 000	60 600	35 400	0	0

KAAVAT

128 Asemakaavojen uusiminen ja muutokset

Perustelut:

Asema- ja yleiskaavojen laajentaminen ja päivittäminen

Ympäristöministeriön avustuspäätös 70 %

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

13 660 eur

Asema- ja yleisk. laajent. ja päivittäminen	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	20 000	40 000	40 000	0	0
Tulot	0	0	-28 000	0	0
Netto	20 000	40 000	12 000	0	0

IRTAIN OMAISUUS

142 ICT-hankinnat/hallintotoimi

Perustelut:

ICT-ohjelmisto- ja konehankinnat

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

8 830 eur

ICT-hankinnat/hallintotoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	21 968	30 000	25 000	25 000	25 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	21 968	30 000	25 000	25 000	25 000

151 Äänieristetty neuvottelutila

Perustelut:

Äänieristetyn neuvottelutilan hankinta kirjaston tiloihin

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

5 000 eur

ICT-hankinnat/hallintotoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	0	0	15 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	15 000	0	0

HALLINTOTOIMI YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	101 968	272 000	198 000	25 000	25 000
Tulot	0	-145 300	-110 600	0	0
Netto	101 968	126 700	87 400	25 000	25 000

SIVISTYSTOIMI

Vastuutoimielin:

Opetustoimenlautakunta ja HYTE-lautakunta

Vastuhenkilö:

Sivistystoimenjohtaja

400 ICT-hankinnat/ Sivistystoimi

Perustelut:

Tietokoneiden hankinta kouluille

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

5 000 eur

ICT-hankinnat/Sivistystoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	14 409	25 000	15 000	15 000	15 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	14 409	25 000	15 000	15 000	15 000

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	14 409	25 000	15 000	15 000	15 000
Tulot		0	0	0	0
Netto	14 409	25 000	15 000	15 000	15 000

TEKNINEN TOIMI

Vastuutoimielin:

Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja, rakennusmestari

YLEISET ALUEET**514 Suomalaisen tenniskentän kunnostus**

Perustelut:

Korvausinvestointi

Tenniskentän kunnostustyöt. Pinnoitus v. 2025

Poistot suunnitelman mukaan, eur/1. v

8 000 eur

Suomalaisen tenniskentän kunnostus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot		25 000	15 000		
Tulot		0	0		
Netto		25 000	15 000		

KIINTEISTÖT**519 Suomalaisen caravanin/ kehittämisen ja korjauksen**

Perustelut:

Korvausinvestointi

Suomalaisen alueiden parantaminen ja kehittäminen sekä

rakennusten korjauksia

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

2 000 eur

Suomalaisen caravanin/ kehittämisen ja korjauksen	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	24 694	20 000	20 000	20 000	20 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	24 694	20 000	20 000	20 000	20 000

515 Frosteruksen koulun ulkopuoliset korjaukset

Perustelut:

Korvausinvestointi

Vesikaton pystyseinien ja räystäiden korjauksia.

Koulukeskuksen ulkopuoliset korjaukset	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot		10 000	0	10 000	
Tulot		0		0	
Netto		10 000	0	10 000	

501 Frosteruksen keittiön koneiden uusiminen

Perustelut:

Uusinvestointi

Keittiön alkuperäisten koneiden ja laitteiden uusiminen

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v 5 000 eur

Frosteruksen koulun keittiön koneet	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	0	25 000	25 000	20 000	20 000
Tulot	0	0		0	0
Netto	0	25 000	25 000	20 000	20 000

LIIKENNEVÄYLÄT

Teiden rakentaminen

Perustelut: Uusinvestoinnit
2027: Miilutien osan rakentaminen 30 000 €, Koivutien rakentaminen 40 000 €, Teollisuusalueen tien rakentaminen 70 000 €

Teiden rakentaminen	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	0,00	15 000	0	0	140 000
Tulot	0,00	0		0	0
Netto	0,00	15 000	0	0	140 000

Teiden päällystäminen

Perustelut: Korvausinvestointi
2025-2027:
Kaavateiden ja alueiden päällysteiden paikkaukset

Poistot suunnitelman mukaan, eur/1. v 2 000 eur

Teiden päällystäminen	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	41 861	80 000	10 000	10 000	10 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	41 861	80 000	10 000	10 000	10 000

LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ

LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	41 861	95 000	10 000	10 000	150 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	41 861	95 000	10 000	10 000	150 000

IRTAIN OMAISUUS

578 Työkoneet

Perustelut:

Uusinvestointi

Pyöräkuormaajan hankinta

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v

12 000 eur

Työkoneet	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	0	0	60 000	0	
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	0	60 000	0	

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	66 555	465 000	130 000	60 000	190 000
Tulot		0	0	0	0
Netto	66 555	465 000	130 000	60 000	190 000

INVESTOINTIOHJELMA YHTEENSÄ

hyväksytyt alkuper.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot	639 361	762 000	343 000	100 000	230 000
Tulot	-31 237	-145 300	-110 600	0	0
Netto	608 124	616 700	232 400	100 000	230 000

Poistot suunnitelman mukaan, eur/v:

Valmistuvan hankkeen tasapoisto / vuosi

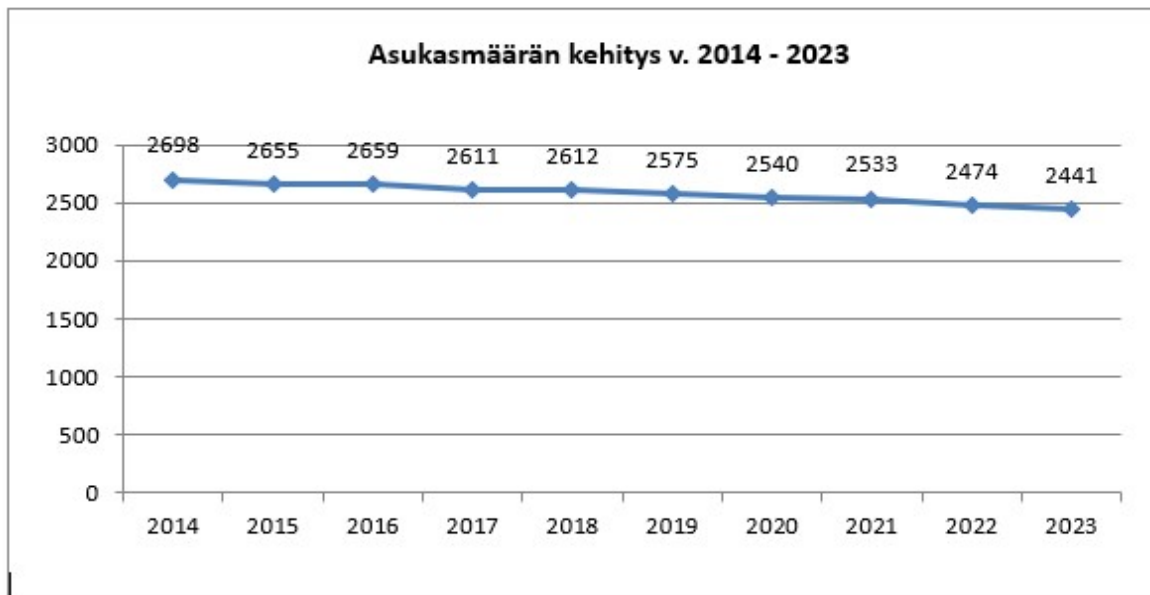
Poistot suunnitelman mukaan, eur/1. v

Valmistuvan hankkeen menojäännöspoisto 1. vuonna

Liitteet

Väestö

Tilanne 31.12.	Väestö	Muutos	%
2013	2723	-40	-1,4
2014	2698	-25	-0,9
2015	2655	-43	-1,6
2016	2659	+4	+0,2
2017	2611	-48	-1,8
2018	2612	+1	+0,0
2019	2575	-37	-1,4
2020	2540	-35	-1,4
2021	2533	-7	-0,3
2022	2474	-59	-2,4
2023	2441	-33	-1,3

Kuva. Asukasmäärän kehitys Kärsämäellä vuosina 2014-2023.

	Väestöllinen huoltosuhde (ennuste 2024)				
	2025	2030	2035	2040	2045
Kärsämäki	88,1	93,1	94,7	93,1	90,8

Lapsia ja vanhuksia 100 työkäistä kohti. Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään.

Valtuuston sitovuustaso	Tilivelvolliset viranhaltijat	Toimielimen sitovuustaso
Keskusvaalilautakunta		Vaalit
Tarkastuslautakunta		Tilintarkastus
Kunnanhallitus	kunnanjohtaja kunnansihteeri	Yleishallinto Elinkeinoitoimi Ympäristöpalvelut
Opetustoimen lautakunta	sivistysjohtaja perusopetuksen rehtori lukion rehtori varhaiskasvatuspäällikkö	Opetustoimen hallinto Perusopetus Toisen asteen opetus Muu sivistystyö Varhaiskasvatus
HYTE-lautakunta	sivistysjohtaja kirjastotoimenjohtaja	HYTE-hallinto Kirjasto- ja kulttuuritoimi Liikunta- ja nuorisotoimi
Tekninen lautakunta	rakennusmestari	Yhdyskuntatekniikka Kiinteistötoimi

Tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen, lautakuntien ja niiden jaostojen sekä toimikuntien ja erikseen nimettyjen työryhmien jäsenet

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	N	17 723	
Tarkastuslautakunta	N	29 521	
Kunnanhallitus	N	1 872 727	206 460
Opetustoimen lautakunta	N	6 847 015	113 030
HYTE lautakunta	N	808 218	2 330
Tekninen toimi	N	2 050 951	2 206 230
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		4 996 000
Valtionosuudet	B		4 918 000
Rahoitustuotot ja -kulut	N	304 500	335 000
INVESTOINTIOSA			
Hallintotoimi	N	198 000	110 600
Sivistystoimi	N	15 000	
Tekninen toimi	N	130 000	
RAHOITUSOSA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		2 125 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 738 580	
Vaikutus maksuvalmiuteen		415	
yhteensä		15 012 650	15 012 650

Kärämäki

Strategia 2024-2027

Positiivisten tarinoiden pitäjä

MISSIO:

Kärämäki turvaa asukkaalleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakunnan elinvoimaa.

1

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIIHE

- Maaseutuelämän yllisty
- Kuntamielikuvan kehittäminen
- Positiivisten tarinoiden virta
- **Some-** ja medianäkyvyys
- Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet

2

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA

- Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu
- Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta
- Positiiviset kohtaamiset
- Yhteistyö:ahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektor
- Vahvistamme ennakoivasti hyvinvointia

3

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN

- Asumisen kokonaispalvelut
- Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus
- Vuokra-asumisen kehittäminen
- Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen
- Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen

4

KESKIPISTE PUOLIMATKASSA

- Keskustaympäristön kehittäminen
- Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen
- Sijainnista riippumaton työ ja palvelut
- Kylien mahdollisuudet tienkäyttäjille
- Ohitustien rakentamisen ennakointi: kaava-, liiketilat, liikennevirtaa hyödyntävät palvelut

5

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ

- Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena
- Luovan kulttuuriryittäytyksen edistäminen
- Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa
- Paanuton tarinat

6

PUHDAS SIIRTYMÄ

- Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit
- Vastuullisuussuunnitelma
- Kestävä kehitys, luontoarvot ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut
- Puhdas siirtymä parantaa alemman asteen tieverkostoa

VISIO

Menestyvä ja positiivisesti tunnettu mahdollisuuksia salliva viihtyisä maaseutupaikkakunta.

ARVOT

- Rohkeasti omanlainen
- Positiivinen asenne
- Yhteisöllisyyden voima
- Joustava ja ketterä
- Tekemisen meininki
- Yhdenvertainen

MITTARIT

- Asukastytyväisyys
- Yrittystyytyväisyys
- Työtytyväisyys
- Työpaikanmavaraisuus
- Positiivinen näkyvyys mediassa
- Rohkeiden ideoiden määrä
- Asukasmäärä
- Uuden kunnan tasapainoinen talous